

REGULERINGSKOMMISSIE VOOR ENERGIE IN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

BESLISSING (BRUGEL-BESLISSING-20240221-253)

met betrekking tot de tariefsaldi die door HYDRIA werden
gerapporteerd voor het boekjaar 2022

Opgesteld in toepassing van artikel 39/2, 18° van de
ordonnantie van 20 oktober 2006 tot vaststelling van een
kader voor het waterbeleid in het Brussels Hoofdstedelijk
Gewest

21/02/2024

Inhoud

| | | |
|-------|---|----|
| 1 | Inleiding..... | 5 |
| 1.1 | Juridische grondslag..... | 5 |
| 1.2 | Historiek van de procedure | 5 |
| 1.3 | Volledigheid van de ontvangen stukken..... | 6 |
| 1.4 | Opvallende feiten in 2022..... | 6 |
| 1.4.1 | Macro-economische context..... | 6 |
| 1.4.2 | Eerste volledige exploitatiejaar van RWZI Zuid na modernisering | 7 |
| 1.4.3 | Factureringsproblemen van VIVAQUA..... | 8 |
| 1.4.4 | Boete voor Aquiris | 9 |
| 1.4.5 | Overeenkomst met Audi (Re-Use)..... | 9 |
| 2 | Analyse van het boekjaar 2022..... | 10 |
| 2.1 | Evolutie van de kosten per perimeter | 10 |
| 2.2 | Evolutie van de kosten per klasse | 11 |
| 2.2.1 | Effect van de macro-economische context..... | 12 |
| 2.2.2 | Impact van de exploitatie 100% van RWZI Zuid..... | 15 |
| 2.2.3 | Overige effecten | 15 |
| 2.2.4 | In 2022 gerealiseerde boekhoudkosten | 16 |
| 2.3 | Evolutie van de investeringen..... | 18 |
| 2.3.1 | Vergelijking met MIP..... | 18 |
| 2.3.2 | Evolutie van de RAB | 19 |
| 2.3.3 | Billijke marge | 20 |
| 2.3.4 | TFM..... | 20 |
| 2.4 | Evolutie van de opbrengsten..... | 21 |
| 2.4.1 | Periodiek tarief..... | 21 |
| 2.4.2 | Subsidies | 22 |
| 2.4.3 | Aanverwante activiteiten..... | 22 |
| 2.4.4 | Overige opbrengsten..... | 22 |
| 2.5 | KPI..... | 23 |
| 3 | Controle van de gerapporteerde saldi voor 2022 | 25 |
| 3.1 | Controle van het redelijke karakter van de kosten | 25 |
| 3.1.1 | Geschil Waterzuiveringsstation Zuid | 25 |
| 3.1.2 | Tariefcascade..... | 25 |
| 3.1.3 | Onroerende voorheffing van WATERZUIVERINGSSTATION Noord | 26 |
| 3.2 | Door de methodologie verworpen kosten | 26 |
| 3.3 | Incentive regulation - saldo op de BK..... | 26 |
| 3.3.1 | Controle van de berekening van de plafondwaarde van de BKMEF..... | 26 |
| 3.3.2 | Controle van de berekening van de variabele BKZEF..... | 27 |
| 3.3.3 | Controle van de berekening van de plafondwaarde van de specifieke BKZEF | 28 |
| 3.3.4 | Totaal goedgekeurd saldo op de beheersbare kosten | 29 |
| 3.4 | Niet-beheersbare saldi | 30 |
| 3.4.1 | Saldo van de niet-beheersbare kosten behalve TFM | 30 |

| | | |
|-------|--|----|
| 3.4.2 | Saldo van de TFM..... | 31 |
| 3.4.3 | Saldo van de variaties van de opbrengsten..... | 31 |
| 3.4.4 | Saldo van de indexeringsverschillen van de berekening van de plafondwaarde van de BK 32 | |
| 3.4.5 | Totaal goedgekeurd saldo op de niet-beheersbare kosten..... | 32 |
| 3.5 | Tariefreguleringsfonds | 33 |
| 3.6 | Totale inkomsten en ontvangsten..... | 34 |
| 4 | Overige controles..... | 36 |
| 4.1 | Controle van de rendabiliteit van de aanverwante activiteiten | 36 |
| 4.2 | Controle van de tariefcascade..... | 36 |
| 4.2.1 | Procedure voor historische regularisatie | 37 |
| 4.2.2 | Methodologische principes | 38 |
| 4.2.3 | Verloop van de cascade in 2022 | 39 |
| 5 | Beslissingen..... | 43 |
| 6 | Algemeen voorbehoud | 44 |
| 7 | Beroep | 44 |

Lijst van de illustraties

| | |
|--|----|
| Afbeelding 1: Historisch overzicht van de inflatie (CPI) in België..... | 7 |
| Afbeelding 2: evolutie van de lasten van HYDRIA per onderperimeter..... | 10 |
| Afbeelding 3: opsplitsing van de lasten voor 2022 van HYDRIA per (onder)perimeter | 11 |
| Afbeelding 4: evolutie BKMEF Afbeelding 5: evolutie BKZEF Afbeelding 6: afbeelding NBK | 12 |
| Afbeelding 7: uitsplitsing van de in 2022 gerealiseerde boekhoudkosten per regulatoire klasse | 17 |
| Afbeelding 8: uitsplitsing van de in 2022 gerealiseerde kosten per kostenplaats | 17 |
| Afbeelding 9: voorziene en gerealiseerde investeringen, uitsplitsing behoud/uitbreiding..... | 18 |
| Afbeelding 10: voorziene en gerealiseerde investeringen, uitsplitsing per activiteit..... | 19 |
| Afbeelding 11: samenstelling van de nRAB op 31/12/2022 | 20 |
| Afbeelding 12: uitsplitsing van de gebudgetteerde en de gerealiseerde opbrengsten in 2022 | 21 |
| Afbeelding 13: mechanisme van de incentive regulation op beheersbare kosten | 30 |
| Afbeelding 14: uitsplitsing van de totale inkomsten en van de ex ante gebudgetteerde inkomsten voor 2022..... | 35 |
| Afbeelding 15: afstemming totale inkomsten en gerealiseerde ontvangsten ex post in 2022 | 35 |

Lijst van de afkortingen

| | |
|------------|---|
| AAB | Activiteiten van algemeen belang |
| LB | Leefmilieu Brussel |
| EIB | Europese Investeringsbank |
| NBB | Nationale Bank van België |
| FPB | Federaal Planbureau |
| RvB | Raad van bestuur |
| BK | Beheersbare kosten |
| BKMEF | Beheersbare kosten met efficiëntiefactor |
| BKZEF | Beheersbare kosten zonder efficiëntiefactor |
| NBK | Niet-beheersbare kosten |
| VTE | Voltijds equivalent |
| ICP | Index van de consumptieprijzen |
| TFM | Toegelaten financieringsmarge |
| KOW | Kaderordonnantie Water |
| MIP | Meerjarig investeringsplan |
| ITV | Initieel tariefvoorstel 2022-2026 |
| RAB | Regulated Asset Base |
| BHG | Brussels Hoofdstedelijk Gewest |
| Re-Use | Hergebruik van afvalwater |
| RWZI Noord | Rioolwaterzuiveringsinstallatie Brussel-Noord |
| RWZI Zuid | Rioolwaterzuiveringsinstallatie Brussel-Zuid |

I Inleiding

De regulatoire saldi worden bepaald als zijnde het vastgestelde verschil, voor elk van de jaren van de regulatoire periode, tussen enerzijds de geraamde kosten die zijn opgenomen in de goedgekeurde begroting en de reële gerapporteerde kosten en anderzijds de geraamde inkomsten die zijn opgenomen in de goedgekeurde begroting en de geregistreerde inkomsten. Deze beslissing heeft betrekking op de controle van deze saldi in verband met boekjaar 2022.

I.1 Juridische grondslag

Artikel 39/2, 18° van de ordonnantie van 20 oktober 2006 tot vaststelling van een kader voor het waterbeleid in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (hierna 'kaderordonnantie water') voorziet het volgende:

"[...]het positieve of negatieve saldo, tussen de kosten (inclusief de vergoeding bepaald in 12°) en de ontvangsten die jaarlijks worden geboekt tijdens een tariefperiode van de wateroperatoren, wordt elk jaar door hen op een transparante en niet-discriminerende manier berekend. Dit jaarlijkse saldo wordt gecontroleerd en gevalideerd door Brugel, dat bepaalt volgens welke modaliteiten het wordt afgetrokken of opgeteld bij de kosten die worden aangerekend aan de gebruikers, of die worden toegewezen aan het boekhoudkundige resultaat van de wateroperator."

Op basis van dit artikel heeft Brugel dus de opdracht om de regulatoire saldi elk jaar te controleren en te valideren en om te bepalen of dit saldo wordt afgetrokken van of opgeteld bij de kosten die aan de gebruikers worden aangerekend, en/of toegewezen aan het boekhoudkundig resultaat van de operator.

De tariefmethodologie van HYDRIA definieert in de punten 5 en 7 nauwkeuriger de regulatoire saldi en hun behandeling, waarbij een onderscheid wordt gemaakt op basis van het al dan niet beheersbare karakter van de kosten.

Dit document voldoet aan de verplichtingen opgelegd door de Kaderordonnantie Water en de tariefmethodologie voor de regulatoire saldi van 2022.

I.2 Historiek van de procedure

- Overeenkomstig punt 7.2 van de tariefmethodologie bezorgde HYDRIA op 19 juli 2023 aan BRUGEL de documenten die samen haar jaarverslag over 2022 vormen.
- BRUGEL verstuurdte op 4 augustus 2023 per e-mail een reeks vragen om bijkomende inlichtingen. In dat bericht werd ook een voorstel van planning geformuleerd voor de ontvangst van de antwoorden, waarbij werd onderstreept dat BRUGEL een flexibiliteit aanbood ten opzichte van de door de methodologie voorziene planning.
- Op 4 september 2023 ontving BRUGEL van HYDRIA de antwoorden op de vragen die op 4 augustus 2023 waren verzonden.
- Op 7 september 2023 verstuurdte BRUGEL een tweede vraag om bijkomende inlichtingen naar HYDRIA.
- Op 4 en 16 oktober 2023 ontving BRUGEL van HYDRIA in twee fasen de antwoorden op de vragen die op 7 september 2023 waren verzonden.
- De raad van bestuur van BRUGEL keurde op 19 december 2023 het ontwerp van deze beslissing goed.

Overigens vonden meerdere werkvergaderingen plaats tussen de teams van BRUGEL en van HYDRIA. Daarin werden zowel de antwoorden op de vragen behandeld als de interpretaties van de methodologie en de evolutie van het rapporteringsmodel van de kosten. Tot slot, naast de twee voornoemde vragen om aanvullende informatie te verstrekken, heeft BRUGEL aan HYDRIA tussen de genoemde werkvergaderingen meerdere vragen om toelichting en opheldering gesteld. BRUGEL onderstreept de goede samenwerking waarvan de teams van HYDRIA tijdens de hele procedure blijk hebben gegeven.

1.3 Volledigheid van de ontvangen stukken

Punt 7.2 van de tariefmethodologie vermeldt alle documenten, verslagen en gegevens die aan BRUGEL moeten worden bezorgd om de saldi te kunnen valideren.

Alle beschikbare documenten werden aan BRUGEL bezorgd in een elektronische vorm die voldoet aan de voorschriften van de methodologie. De ontvangen stukken zijn:

1. De gegevens vereist door het in punt 7.1. van de methodologie gedefinieerde rapporteringsmodel, met inbegrip van:
 - De geconsolideerde jaarrekening van het boekjaar 2022;
 - De verschillen tussen wat *ex ante* vooraf werd vastgelegd en wat *ex post* werd geregistreerd voor alle gereguleerde activiteiten, en dit zowel wat het resultaat van het boekjaar betreft als wat de gecumuleerde saldi van het verleden betreft, met inbegrip van alle elementen die ze ondersteunen;
 - De bijlagen van het rapportmodel
2. De notulen van de verschillende raden van bestuur van HYDRIA die in 2022 plaatsvonden.

In het kader van de vraag om bijkomende inlichtingen bezorgde HYDRIA BRUGEL de gevraagde documenten.

Algemeen gesteld merkt BRUGEL op dat HYDRIA blijk heeft gegeven van transparantie en de door BRUGEL geformuleerde vragen altijd heeft beantwoord.

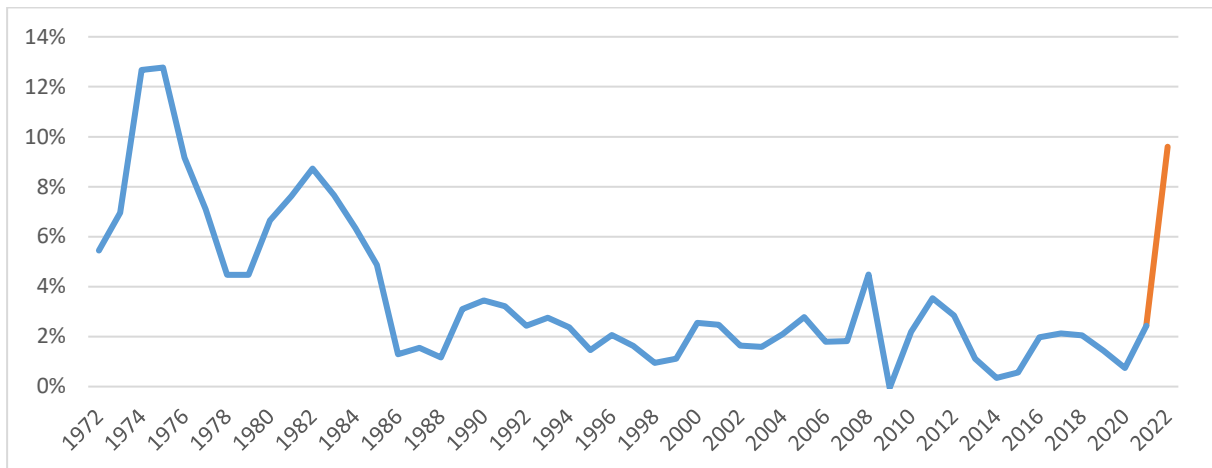
1.4 Opvallende feiten in 2022

Aangezien het jaar 2022 het begin vormt van de eerste regulatoire periode van de watersector in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, is de *ex post*-controle die het voorwerp uitmaakt van deze beslissing, dus de eerste die BRUGEL bij HYDRIA heeft uitgevoerd. Vooraf werd gezamenlijk heel wat werk verzet met de bedoeling om een stramien van rapportmodel uit te werken dat zou voldoen aan alle bepalingen die in de tariefmethodologie worden beschreven. Dat werk was des te complexer aangezien HYDRIA gelijktijdig een nieuwe boekhoudsoftware in gebruik nam. BRUGEL onderstreept in dit verband de vlotte beschikbaarheid en de professionele aanpak van de teams van HYDRIA in het kader van deze ontwikkeling.

Naast de uitdagingen die verband houden met de toepassing van een eerste tariefmethodologie hadden meerdere andere feiten grote gevolgen voor HYDRIA in 2022. Deze verdienen om hier beknopt te worden herhaald, voordat de analyse wordt voorgesteld van hun impact op de kosten die door de operator worden gedragen (rubriek 2.2) en op de tariefsaldi (rubriek 3).

1.4.1 Macro-economische context

Het economische herstel na de pandemie in combinatie met de Russische inval in Oekraïne leidde tot een veel hogere kosteninflatie dan voorzien in 2022 (+9,6% in plaats van +1,4%, wat in het tariefvoorstel was voorzien) - een cijfer dat nooit eerder was gezien sinds de jaren '70, zoals blijkt uit Afbeelding 1.



Afbeelding 1: Historisch overzicht van de inflatie (CPI) in België

De stijging van de inflatie had onder meer een rechtstreekse impact op de belangrijkste kostenplaats van de totale inkomsten¹ van HYDRIA, namelijk de jaarlijkse bijdrage aan AQUIRIS voor het beheer van de rioolwaterzuiveringsinstallatie van Brussel-Noord (RWZI Noord) door de toepassing van de contractuele bepalingen die voorzien in een indexering volgens de index van de industriële productie en de gezondheidsindex, evenals de loonkosten van HYDRIA (op twee na hoogste kostenplaats) ten gevolge van de opeenvolgende indexeringen.

Anderzijds ondergingen sommige kosten een nog hogere inflatie, en dan meer bepaald de kosten in verband met het energieverbruik door de nooit eerder geziene stijging van de wereldwijde koersen voor aardgas en de terugslag daarvan op de aankoopprijzen voor elektriciteit op de Europese markt. Doordat HYDRIA deel uitmaakt van een gezamenlijke inkoopcentrale met andere Belgische operatoren en op basis van het advies van een externe gespecialiseerde consultant, bleef de stijging van de aankoopprijzen onder controle in 2022 - hoewel die kosten hoger lagen dan de CPI.

De becijferde impact van de macro-economische context wordt geanalyseerd in rubriek 2.2.1.

1.4.2 Eerste volledige exploitatiejaar van RWZI Zuid na modernisering.

De rioolwaterzuiveringsinstallatie van Brussel-Zuid (RWZI Zuid) werd in juli 2000 voor de eerste keer in dienst gesteld, maar meer dan een decennium later bleek een modernisering nodig om de installatie conform de recentste Europese normen te maken. In de periode 2014-2021 werd onder leiding van HYDRIA als bouwheer door het consortium CVN in drie fasen een grondige upgrade van RWZI Zuid uitgevoerd:

- 1) upgrade van de primaire behandeling (2014-2016);
- 2) modernisering van de behandeling met nieuwe technologieën, waaronder meer bepaalde membraanfiltering (2017-2018);
- 3) andere elementen van het project, zoals de warmtekrachtkoppeling door anaerobe vertering van het slib.

¹ Bedrag van alle gereguleerde kosten die bijgevolg moeten worden gefinancierd, zie rubriek 3.6

Het contract met CVN voorzag tijdens die verschillende fasen niet alleen de bouw van verschillende installaties, maar ook hun exploitatie - en dit zowel op operationeel als op financieel vlak. HYDRIA heeft vervolgens geleidelijk aan de exploitatie van de verschillende eenheden van het station op zich genomen, met onder meer al de primaire behandeling vanaf het jaar 2019. In 2021 konden deze werken voorlopig worden opgeleverd (november 2021) en sindsdien nam HYDRIA in 2022 de volledige exploitatie van RWZI Zuid zoals we die nu kennen, op zich.

Aangezien HYDRIA voortaan alle kosten van RWZI Zuid draagt, vertoonden bepaalde posten evoluties ten opzichte van het voorgaande jaar en zeker ten opzichte van het in 2021 bij het initieel tariefvoorstel (ITV) goedgekeurde budgettaire traject, waardoor tariefsaldi ontstonden. Het ITV werd toen immers uitgewerkt op basis van de kosten die HYDRIA in 2019 en 2020 had gedragen, op een moment dat de operator slechts een deel van de operationele en financiële kosten van RWZI Zuid voor zijn rekening nam.

De impact van de operationele heropstart van RWZI Zuid wordt geanalyseerd in rubriek 2.2.2.

1.4.3 Factureringsproblemen van VIVAQUA

De tariefcascade² in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (BHG) bestaat uit een betaling van een jaarlijks voorschot van VIVAQUA aan HYDRIA, dat overeenstemt met de saneringskosten van HYDRIA die ex ante worden geraamd, gevolgd door een jaarfactuur voor de regularisatie op basis van in eerste instantie de volumes die daadwerkelijk door VIVAQUA aan de gebruiker werden gefactureerd en in een tweede fase op basis van de werkelijk geleverde volumes door VIVAQUA.

Na de Go-Live van de implementatie van de SAP ISU-software op 15 november 2021 werd VIVAQUA geconfronteerd met ernstige problemen bij de uitgave van haar facturen. Opeenvolgende onderbrekingen van de factureringen in combinatie met een stijgend percentage onbetaalde facturen leidden tot liquiditeitsproblemen bij VIVAQUA, wat op drie vlakken een impact had op de tariefcascade tussen VIVAQUA en HYDRIA:

- 1) Doordat de door VIVAQUA werkelijk gefactureerde volumes aanzienlijk lager lagen dan de prognoses, vertoonde de regularisatiefactuur van het boekjaar 2021 een abnormaal hoog krediet ten gunste van VIVAQUA, waardoor op een kunstmatige manier factureringproblemen ontstonden. Doordat deze situatie HYDRIA op een onredelijke manier opzadelde met de financieringskosten van het verschil van de liquiditeit ten gevolge van de onderfacturering, terwijl de sanering toch door HYDRIA was gerealiseerd voor hogere volumes dan de volumes die door VIVAQUA aan de gebruiker waren gefactureerd, werd een liquiditeitsconventie tussen beide operators onderhandeld en op 3 juni 2022 ondertekend.
- 2) Toen de liquiditeitsbehoeften bij VIVAQUA in de tweede helft van 2022 een kritiek niveau bereikten, vroeg deze laatste aan HYDRIA om de betaling van de voorschotten van de laatste drie maanden van het jaar te mogen uitstellen. Op 24 januari 2023 werd na onderhandelingen een faciliteiten- en herschikkingsconventie voor de betalingen getekend.
- 3) Beide operatoren kwamen overeen dat de regularisatiefactuur van boekjaar 2022 en vorige boekjaren in 2024 zou worden vereffend, samen met die van boekjaar 2023.

Tot op de dag van vandaag hebben de factureringproblemen van VIVAQUA geen liquiditeitsproblemen bij HYDRIA veroorzaakt. De drie bovenvermelde effecten zijn bovendien neutraal vanuit het oogpunt van de regulatorie methodologie, aangezien deze gebaseerd is op de

² Dit mechanisme wordt beschreven in de toepasselijke tariefmethodologie (punten 2.4.4. van de motivering van de tariefmethodologie van HYDRIA)

geleverde en niet op de gefactureerde volumes. Desalniettemin wordt in rubriek 3 een grondige analyse gemaakt van de tariefcascade in 2022. Daar wordt onder meer de regulatoire behandeling van de door beide conventies voorziene schadevergoedingen verduidelijkt.

1.4.4 Boete voor Aquiris

De tussen HYDRIA en Aquiris gesloten concessieovereenkomst van RWZI Noord voorziet in drempelwaarden voor de prestaties van de waterzuivering die moeten worden gehaald en de mogelijkheid voor HYDRIA om boetes op te leggen indien die drempelwaarden niet worden gehaald. HYDRIA legde in 2022 voor de eerste keer een boete op aan Aquiris ter hoogte van € 2 miljoen wegens het niet halen van de drempelwaarde voor de fosforconcentratie die in de concessieovereenkomst wordt vermeld. Die boete werd opgelegd in de vorm van een korting ten bedrage van de bijbehorende kostenplaats (zie rubriek 2.2.1).

1.4.5 Overeenkomst met Audi (Re-Use)

Op 29 juni 2022 werd een eerste overeenkomst voor het hergebruik van afvalwater (Re-Use) gesloten met Audi. De bijbehorende tarieven waren eerder beslist door BRUGEL³. Aangezien de start van dit partnerschap eind 2023 was voorzien, heeft geen enkele last noch inkomsten een invloed op deze ex post-controle voor 2022.

³ Beslissing 202 van BRUGEL van 21 juni 2022

2 Analyse van het boekjaar 2022

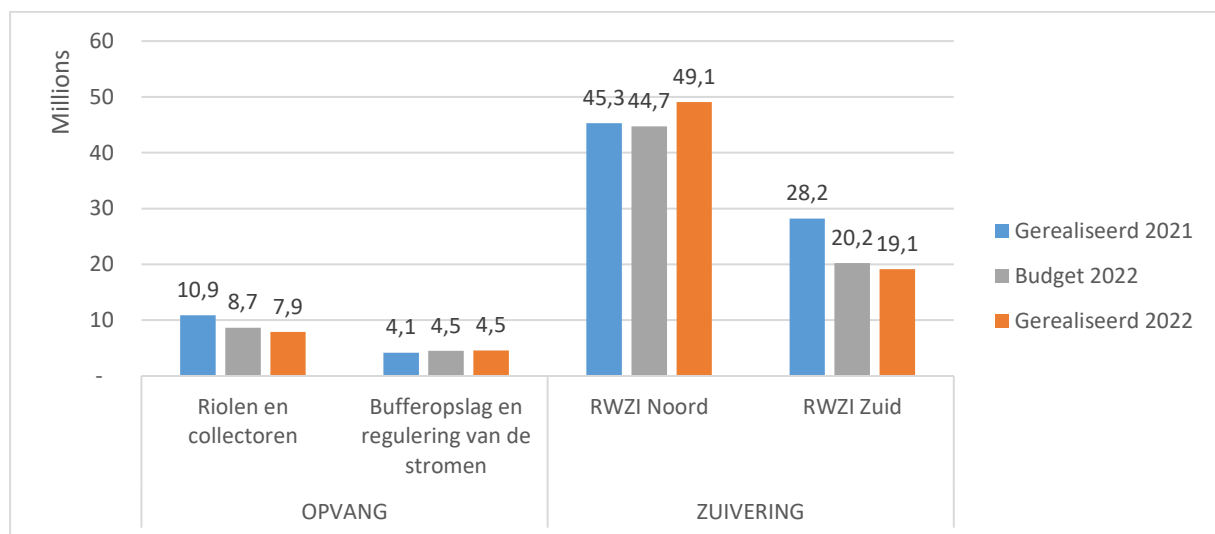
Teneinde de regulatoire saldi te kunnen controleren en eventueel een deel ervan te kunnen verwerpen (cf. rubriek 3), is het van essentieel belang om de oorzaken voor de evolutie van de kosten te analyseren volgens twee verschillende analyseroosters (rubrieken 2.1 en 2.2) en de opbrengsten (rubriek 2.4) van HYDRIA ten opzichte van de budgettaire prognoses die ex ante in het ITV waren gerealiseerd.

Er zal een bijzondere aandacht worden besteed aan de gerealiseerde investeringen (rubriek 2.3), gezien hun belang voor de watersector in het BHG enerzijds en hun financiering met een deel van de toegelaten inkomsten⁴ in de vorm van de toegelaten financieringsmarge (TFM) anderzijds. De cashflow, de berekeningsbasis van die TFM, wordt in rubriek 2.3.4 onderzocht.

In rubriek 2.5 ten slotte zal de waarde van de KPI's van type I die door BRUGEL werden ingevoerd, worden onderzocht.

2.1 Evolutie van de kosten per perimeter

De lasten van HYDRIA worden analytisch in twee perimeters (zuivering en opvang) verdeeld, die op hun beurt telkens in twee onderperimeters worden onderverdeeld. De evolutie van de lasten die worden opgesplitst per (onder)perimeter wordt weergegeven in Afbeelding 2 volgens een verdeelsleutel die ongewijzigd is gebleven ten opzichte van de verdeelsleutel die ex ante werd gehanteerd overeenkomstig punt 2.6.3 van de HYDRIA-methodologie.



Afbeelding 2: evolutie van de lasten van HYDRIA per onderperimeter

Hierbij kunnen verschillende vaststellingen worden gedaan:

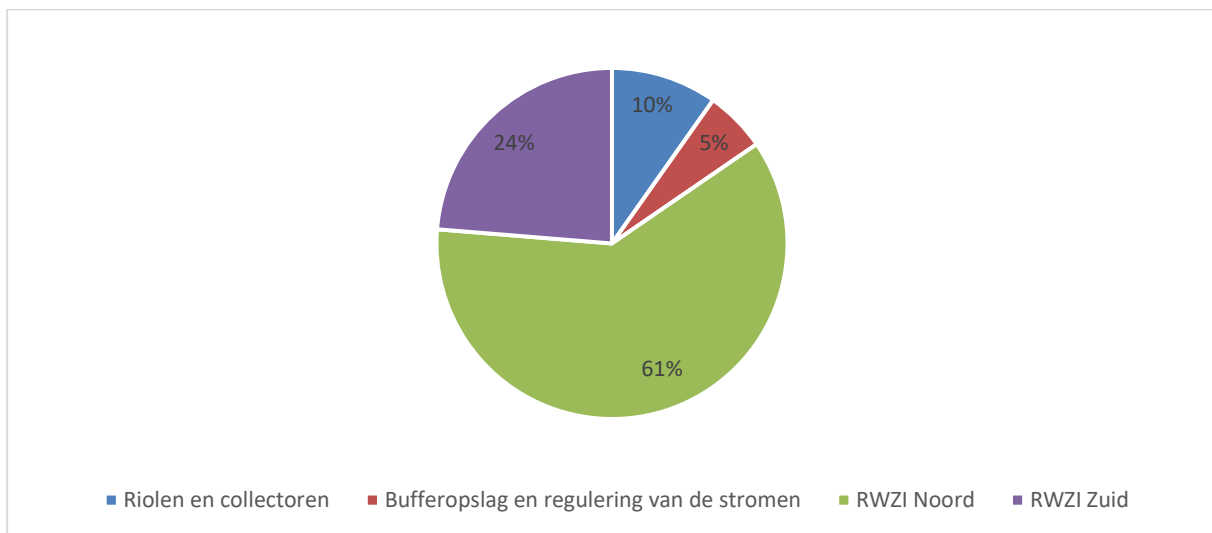
- De gerealiseerde cijfers voor 2022 van de perimeters 'riolen en collectoren' en 'RWZI Zuid' liggen aanzienlijk lager dan in 2021. Dit is voornamelijk toe te schrijven aan een uitzonderlijke afschrijving van € 14,2 miljoen die in 2021 door HYDRIA werd gerealiseerd teneinde de tariefmethodologie te respecteren bij het begin van de eerste reguleringsperiode van 2022-2026. De tariefmethodologie sluit immers afschrijvingen van investeringen uit die gedeeltelijk

⁴ Deel van de totale inkomsten dat door de periodieke tarieven wordt gefinancierd (punt 2.8. van de tariefmethodologie)

werden gefinancierd door de opbrengsten van AQUAFIN, wat hun versnelde afschrijving verklaart voorafgaand aan de regulatoire periode;

- De resultaten voor 2022 van RWZI Noord stijgen op een onverwachte manier met +8,3% ten opzichte van 2021. Dit is een rechtstreeks gevolg van de indexering van de jaarlijkse bijdrage die aan AQUIRIS wordt betaald (zie rubriek 2.2.1);
- De resultaten van de andere perimeters naast RWZI Noord liggen in de lijn van of lager dan de prognoses, ondanks een duidelijk hogere inflatie dan wat werd gebudgetteerd. Dit resultaat is voornamelijk toe te schrijven aan het aantal voltijds equivalenten (VTE's) die door HYDRIA in dienst werden genomen en dat veel lager ligt dan de prognoses, en vandaar de lagere personeelskosten in 2022 dan verwacht (respectievelijk € 7,1 miljoen tegenover € 8,6 miljoen, zie rubriek 2.2.1 voor meer details).

Die verschillende evoluties brengen het bedrag van de lasten in 2022 op € 80.611.780 (tegenover € 88,5 miljoen in 2021, i.e. een bedrag dat een uitzonderlijke afschrijving omvatte, zie rubriek 2.2.3). Het gewicht van de verschillende (onder)perimeters is zichtbaar in Afbeelding 3.



Afbeelding 3: opsplitsing van de lasten voor 2022 van HYDRIA per (onder)perimeter

De perimeters zuivering/opvang vertegenwoordigen respectievelijk 84,6% van 15,4% van de lasten in 2022.

De lasten voor RWZI Noord stemmen voornamelijk overeen met de jaarlijkse bijdragen die HYDRIA heeft gestort aan AQUIRIS voor de exploitatie van Waterzuiveringsstation Noord in 2022 in toepassing van de concessieovereenkomst en vormen de belangrijkste onderperimeter met een gewicht van 60,9% van de totale lasten van 2022.

Merk op dat Re-Use vanaf 2023 een derde perimeter zal zijn.

2.2 Evolutie van de kosten per klasse

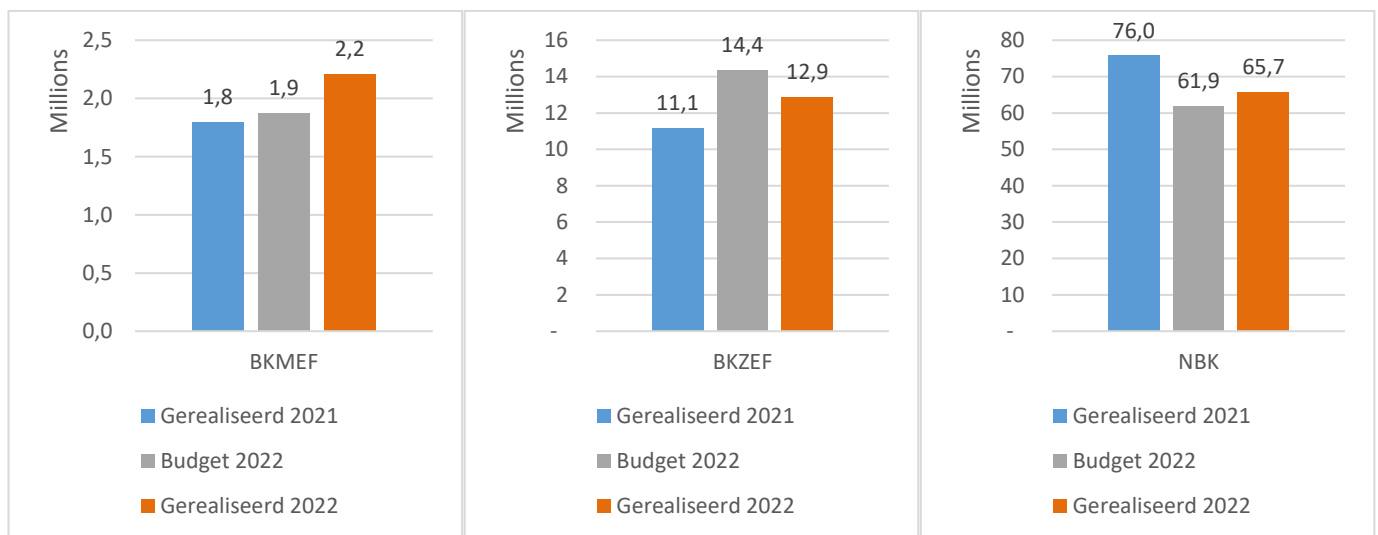
Naast de verdeling per hoofdactiviteitenperimeter maakten de lasten ex ante ook het voorwerp uit van een fijnere analytische opsplitsing per kostenplaats overeenkomstig punt 2 van de tariefmethodologie. Elk ervan heeft dus bijgedragen aan een van de drie volgende regulatoire klassen:

- 1) Beheersbare kosten met efficiëntiefactor (BKMEF): kostenplaatsen waarop de operator zowel op globaal niveau als op eenheidsniveau een rechtstreekse controle kan uitoefenen.

- 2) Beheersbare kosten zonder efficiëntiefactor (BKZEF): kostenplaatsen waarop de operator wel op het niveau van de eenheidskost, maar niet op globaal niveau een rechtstreekse controle kan uitoefenen.
- 3) Niet-beheersbare kosten (NBK): kostenplaatsen waarop de operator geen rechtstreekse controle uitoefent.

Voordat de evolutie van de kosten per regulatoire klasse wordt geanalyseerd, is het nuttig om te wijzen op de nieuwe procedure voor budgetopvolging die HYDRIA heeft ingevoerd na de invoering van de tariefmethodologie door BRUGEL. Zo is elke directeur voortaan verantwoordelijk voor de lijnen die hem of haar zijn toevertrouwd en indien in het kader van het budget een plafond is bereikt, kan een afwijkingsprocedure worden toegepast om in voorkomend geval extra budget vrij te maken. BRUGEL erkent het door HYDRIA genomen initiatief⁵ om de procedure voor beheersing van de uitgaven te verbeteren na de invoering van de methodologie door BRUGEL.

Afbeelding 4 tot 6 illustreren respectievelijk de evoluties van de lasten die met elk van de drie grote regulatoire klassen overeenstemmen.



Afbeelding 4: evolutie BKMEF NBK

Afbeelding 5: evolutie BKZEF

Afbeelding 6: afbeelding

Die evoluties zijn het resultaat van meerdere effecten die in 2022 samenkwamen en waarvan een gedetailleerde analyse wordt gegeven in de deelrubrieken hierna.

2.2.1 Effect van de macro-economische context

Op de BKZEF's:

De hoge inflatie die in 2022 werd vastgesteld (+ 9,6% verbonden met de CPI) had bijzonder belangrijke en rechtstreekse gevolgen op twee kostenplaatsen in de klasse van de BKZEF's: de personeelsgebonden lasten en de lasten in verband met het energieverbruik.

De personeelsgebonden lasten worden bepaald door het aantal werknemers ten laste van HYDRIA en hun lonen en andere voordelen. Net als een groot deel van de economische sectoren in België worden de lonen bij HYDRIA geïndexeerd zodra de inflatie een bepaalde drempelwaarde overschrijdt - en dit

⁵ Zoals is verduidelijkt in het PV van de RvB van HYDRIA van 25/03/2022.

is gebeurd in 2022. De combinatie van deze realiteit en een verhoging van de anciënniteit van het personeel leverde een gemiddelde loonstijging van +7,6% op.

Het aantal werknemers (gemeten in gemiddeld aantal VTE's) ligt weliswaar hoger dan in 2021 (+9,4%), maar ligt wel duidelijk onder de ex ante prognoses. Dat verschil is toe te schrijven aan een vertraging van het aanwervingsplan ten gevolge van de pandemie in combinatie met moeilijkheden bij de aanwervingen.

De combinatie van beide evoluties verklaren waarom de personeelskosten in 2022 hoger lagen dan in 2021, maar wel duidelijk lager dan de voor 2022 gebudgetteerde enveloppe. In Tabel 1 worden die vaststellingen samengevat.

| | gerealiseerd 2021 | budget 2022 | gerealiseerd 2022 | evolutie 2021/2022 |
|------------------------------|--------------------------|--------------------|--------------------------|---------------------------|
| personeelskosten | 6.050.919 | 8.764.531 | 7.127.251 | 17,8% |
| #VTE's | 60,40 | 79,38 | 66,10 | 9,4% |
| Gemiddelde loonlasten | 100.181 | 110.412 | 107.825 | 7,6% |

Tabel 1: evolutie van de personeelskosten

De lasten in verband met het energieverbruik stegen aanzienlijk ten opzichte van 2021 (+ 19%). Die stijging is weliswaar groot, maar moet worden gerelativeerd gezien de veel kritiekere explosieve stijging van de aankooprijzen voor energie in 2022. HYDRIA is er om twee belangrijke redenen in geslaagd om dit onder controle te houden:

- De aankooprijzen voor elektriciteit voor 2022 werden vóór de energiecrisis vastgelegd dankzij tien kliks tussen 06/01/2020 en 15/12/2021⁶. Hoewel de gemiddelde aankoopprijs voor energie tussen 2021 en 2022 van € 39,73/MWh naar € 58,80/MWh steeg (stijging van + 48%), kunnen deze prijzen als redelijk worden beschouwd rekening houdend met de macro-economische context en de zeer roerige energiemarkt in 2022.
- HYDRIA produceert 20% van de energie die wordt verbruikt op de site van Waterzuiveringsstation Zuid met behulp van hernieuwbare energie (zonnepanelen en warmtekrachtkoppeling dankzij de anaerobe vertering van slib).

In Tabel 2 vindt u een overzicht van de belangrijkste factoren die de evoluties van de lasten in verband met het energieverbruik verklaren.

| | Gerealiseerd 2021 | Gerealiseerd 2022 | Evolutie 2021/2022 |
|--------------------------------|--------------------------|--------------------------|---------------------------|
| aankoopprijs commodity [€/MWh] | 39,73 | 58,80 | 48,0% |
| verbruik [€] | 15.712.000 | 13.542.282 | -14% |

⁶ De eerste negen kliks werden gerealiseerd tegen een prijs van € 42,58/MWh gemiddeld, terwijl de tiende en laatste klik op 15/12/2021 al vasthing aan een veel hogere prijs van € 204,79/MWh, waardoor de gemiddelde aankoopprijs over het jaar sterk naar boven werd getrokken.

| | | | |
|---|-----------|-----------|-------|
| lasten in verband met energieverbruik [€] | 1.622.639 | 1.930.235 | 19,0% |
|---|-----------|-----------|-------|

Tabel 2: evolutie van de lasten in verband met het energieverbruik

Ten slotte moet worden onderstreept dat de twee kostenplaatsen die hierboven worden geanalyseerd, samen 70% van het totaal van de BKZEF's van 2022 vertegenwoordigen en daardoor de evoluties van de BKZEF's geïllustreerd in Afbeelding 5 grotendeels verklaren.

Over de NBK:

De jaarlijkse bijdrage die betaalbaar is in jaar N door HYDRIA aan AQUIRIS, dekt de betreffende lasten voor de periode van 03/03/N-1 tot 02/03/N en bestaat contractueel verplicht uit twee delen in de berekening: een vast deel niet-geïndexeerde investering en een deel exploitatie die wordt herzien afhankelijk van de inflatie (hierbij wordt een herzieningscoëfficiënt toegepast rekening houdend met de loonindex en de index van de industriële productie). Doordat de herzieningscoëfficiënt met + 33% is gestegen door de evolutie van de indexen die aan de basis liggen van de berekening ervan, steeg het deel exploitatie van de bijdrage daarom door de macro-economische context, zoals wordt geïllustreerd in Tabel 3.

| | annuïteit 2021/2022 | annuïteit 2022/2023 |
|-------------------------------------|---------------------|---------------------|
| deel investering (niet geïndexeerd) | 26.706.366 | 26.706.366 |
| deel exploitatie (geïndexeerd) | 18.437.011 | 24.472.202 |
| TOTAAL lasten AQUIRIS | 45.143.377 | 51.178.568 |

Tabel 3: evolutie annuïteiten AQUIRIS

De lasten van AQUIRIS zijn dus tussen de twee opeenvolgende annuïteiten met + 13,4% gestegen. Die evolutie wordt enigszins getemperd door de boete van € 2 miljoen die door HYDRIA werd opgelegd aan AQUIRIS wegens de niet-naleving van de normen voor de fosforconcentratie, waardoor de annuïteit 2022/2023 die werkelijk door HYDRIA werd betaald, € 49.178.568 bedraagt.

Teneinde de lasten van AQUIRIS te verkrijgen in verband met het boekjaar ex post, wordt een *prorata temporis* berekening toegepast om ten slotte uit te komen bij € 48.504.193 gemaakte kosten in 2022.

| | annuïteit 2021/2022 | annuïteit 2022/2023 |
|---------------------------------|---------------------|---------------------|
| bijdrage AQUIRIS | € 45.143.377 | € 49.178.568 |
| <i>prorata temporis</i> (dagen) | 61 | 304 |
| lasten AQUIRIS boekjaar 2022 | € 48.504.193 | |

Tabel 4: kosten AQUIRIS voor het boekjaar ex post 2022

De gemaakte kosten van de bijdrage AQUIRIS die voor 2022 aan BRUGEL werden gerapporteerd bedragen € 49.037.972. Het verschil met de kosten 2022, die werden berekend in Tabel 4, werd veroorzaakt door de betaling van HYDRIA aan AQUIRIS voor de onroerende voorheffing van WATERZUIVERINGSSTATION Noord. Hierover ondervraagd heeft HYDRIA kunnen aantonen dat er in 2006 een akkoord werd gesloten tussen AQUIRIS en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, zodat die laatste de onroerende voorheffing voor zijn rekening neemt.

Het bedrag van de bijdrage AQUIRIS ligt hoger dan de ex ante prognoses voor 2022 (€ 44.725.424) en dat verschil verklaart op zich de afwijking tussen het voorziene budget en wat werd gerealiseerd voor de NBK, die in Afbeelding 6 worden geïllustreerd.

2.2.2 Impact van de exploitatie 100% van RWZI Zuid.

HYDRIA was vanaf november 2021 na de overname van RWZI Zuid voor de eerste keer verantwoordelijk voor de volledige exploitatie van het station. Alle kosten die daaruit voortvloeien, zijn daardoor voortaan alleen ten laste van HYDRIA. De budgettaire prognoses die ex ante voor het jaar 2022 waren gerealiseerd, hielden echter geen rekening met die overname van RWZI Zuid en de stijging van de kosten die daaruit voortvloeiden. HYDRIA riep die reden dan ook in als belangrijkste verantwoording voor de evolutie van de drie kostenplaatsen die in Tabel 5 worden voorgesteld.

| kostenplaats | klasse | gerealiseerd 2021 | budget 2022 | gerealiseerd 2022 | evolutie 2021/2022 |
|---|--------|-------------------|-------------|-------------------|--------------------|
| lasten in verband met onderhoudsbeurten | BKMEF | 390.011 | 386.055 | 834.087 | 114% |
| aankoop van reactiva | BKZEF | 693.152 | 534.064 | 988.321 | 43% |
| lasten in verband met industriële controles | BKZEF | 25.111 | 11.000 | 73.806 | 194% |

Tabel 5: evoluties van de kosten ten gevolge van de volledige exploitatie van RWZI Zuid

In het bijzonder de evolutie van de lasten in verband met de onderhoudswerken aan RWZI Zuid verklaart grotendeels de bewegingen van de BKMEF's die in Afbeelding 4 worden vermeld

2.2.3 Overige effecten

Uitzonderlijke afschrijving

In 2021 werd een uitzonderlijke afschrijving gerealiseerd omdat vanaf 2022 de methodologie van afschrijvingen van door derden gefinancierde investeringen wordt verworpen. Dat verklaart de veel hogere waarde van de NBK in 2021 in Afbeelding 6.

Anderzijds besliste de RvB van HYDRIA na een vergadering met de Dienst Voorafgaande Beslissingen in fiscale zaken (DVB) tijdens haar zitting van 25 maart 2022 om “de fiscale aftrek van de uitzonderlijke afschrijving te spreiden over de resterende afschrijvingsperiode van de betreffende goederen zonder voorafgaande beslissing. HYDRIA zal daarom 35 jaar lang een Excel-bestand moeten bijhouden waarin ze het bedrag moet terugvinden dat elk jaar fiscaal moet worden afgetrokken in haar aangifte van de vennootschapsbelasting”.

De MDR ex post is bijzonder goed geschikt voor deze opvolging en het tabblad van de vennootschapsbelasting heeft daarom voortaan een entry ‘overname stille reserves’, dat het belastbare resultaat heeft verlaagd. Voor het jaar 2022 heeft die overname van stille reserves de belastbare grondslag met € 993.682 verminderd en bedraagt de vennootschapsbelasting slechts € 3.393, tegenover € 328.100 in 2021.

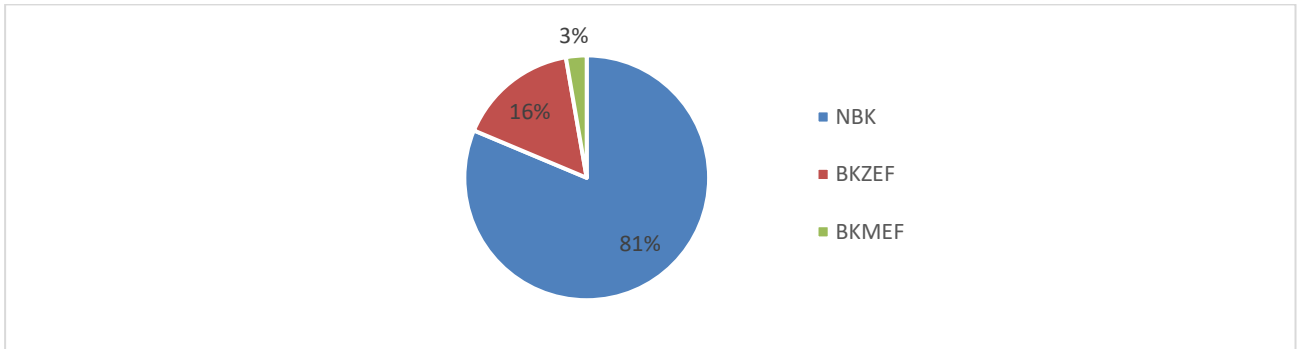
Financiële lasten en schulden

De financiële lasten bedragen in 2022 € 2.145.149, wat licht onder de prognoses (€ 2.437.056) en de reële cijfers in 2021 (€ 2.382.836) ligt. Deze kostenplaats vormt momenteel geen aanzienlijk deel van de lasten van HYDRIA. Merk op dat HYDRIA in 2022 voortijdig een kredietlijn heeft afgesloten die door de EIB was aangeboden teneinde de betaling van commissies voor niet-gebruik te voorkomen, gezien het uitstel van de geplande investeringen in de nabije toekomst (zie rubriek 2.3).

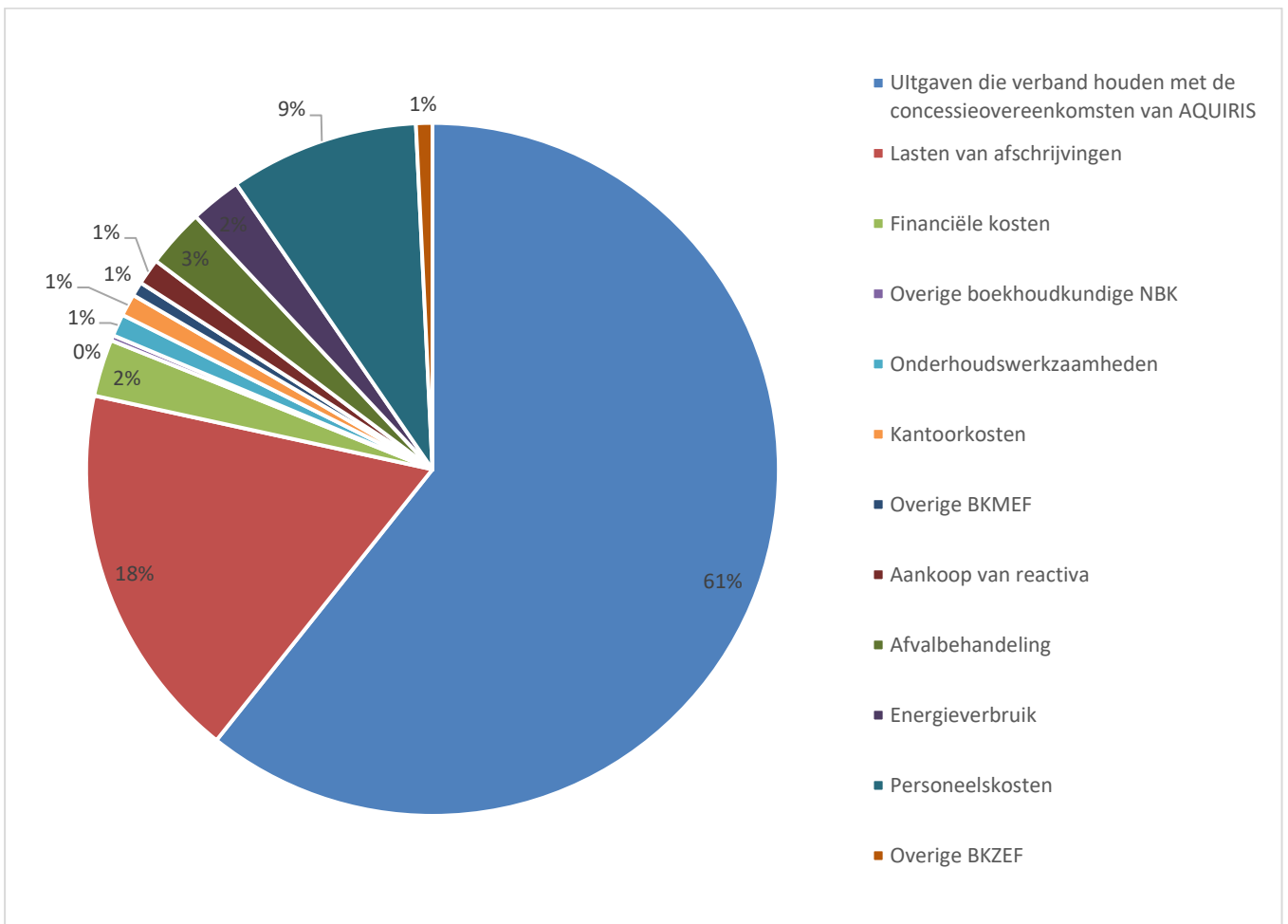
2.2.4 In 2022 gerealiseerde boekhoudkosten

Alle evoluties die in de vorige rubrieken werden geanalyseerd, brengen de in 2022 gerealiseerde boekhoudkosten van de totale inkomsten van HYDRIA op € 80.766.713. BRUGEL stelt vast dat er een verschil van € 154.932 is met de totale lasten vermeld in rubriek 2.1 (€ 80.611.780 in de opsplitsing per perimeter). Er bestond ex ante al een verschil en HYDRIA verklaart dit door een andere verdeling van de indirecte opbrengsten volgens het analyserooster. Hoewel dit verschil marginaal is, vraagt BRUGEL aan HYDRIA om ervoor te zorgen dat het bij de volgende ex post-controle in 2024 op nul wordt gezet.

Afbeelding 7 illustreert de verdeling per grote regulatoire klasse en Afbeelding 8 geeft een meer gedetailleerde opsplitsing van de kostenplaatsen weer.



Afbeelding 7: uitsplitsing van de in 2022 gerealiseerde boekhoudkosten per regulatorische klasse



Afbeelding 8: uitsplitsing van de in 2022 gerealiseerde kosten per kostenplaats

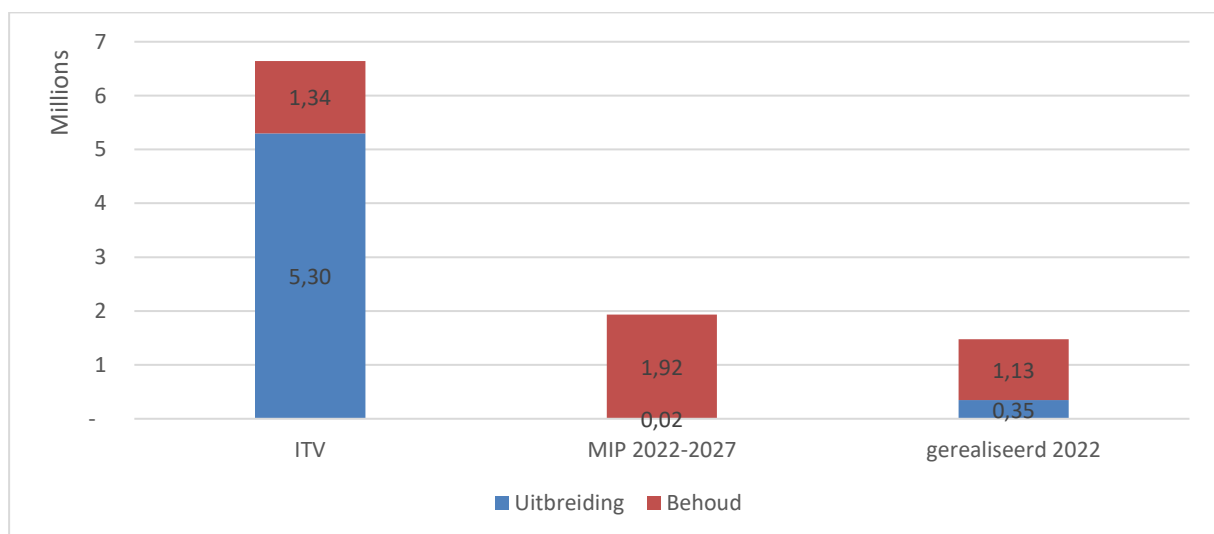
Tot nog toe betrof de analyse de boekhoudkosten van HYDRIA. Twee andere niet-boekhoudkundige kosten, namelijk de billijke marge en de toegelaten financieringsmarge, zijn als NBK in de toegelaten inkomsten van HYDRIA opgenomen en zullen in de volgende rubriek worden geanalyseerd.

2.3 Evolutie van de investeringen

Deze rubriek heeft als doel om de uitgevoerde investeringen te vergelijken met de geplande investeringen in het tariefvoorstel enerzijds en in het laatst door de regering goedgekeurd MIP anderzijds. De investeringen vullen jaarlijks de RAB (Regulated Asset Base) aan, die als berekeningsbasis dienstdoet voor de vergoeding van de door HYDRIA geïnvesteerde kapitalen in de vorm van de niet-boekhoudkundige kosten van de billijke marge (zoals deze in punt 2.5 van de methodologie wordt gedefinieerd). Er zal een deelrubriek worden gewijd aan de analyse ervan en er zal een andere worden gewijd aan de analyse van een ander soort belangrijke niet-boekhoudkundige kosten die ook afhankelijk zijn van de gerealiseerde investeringen: de toegelaten financieringsmarge (TFM).

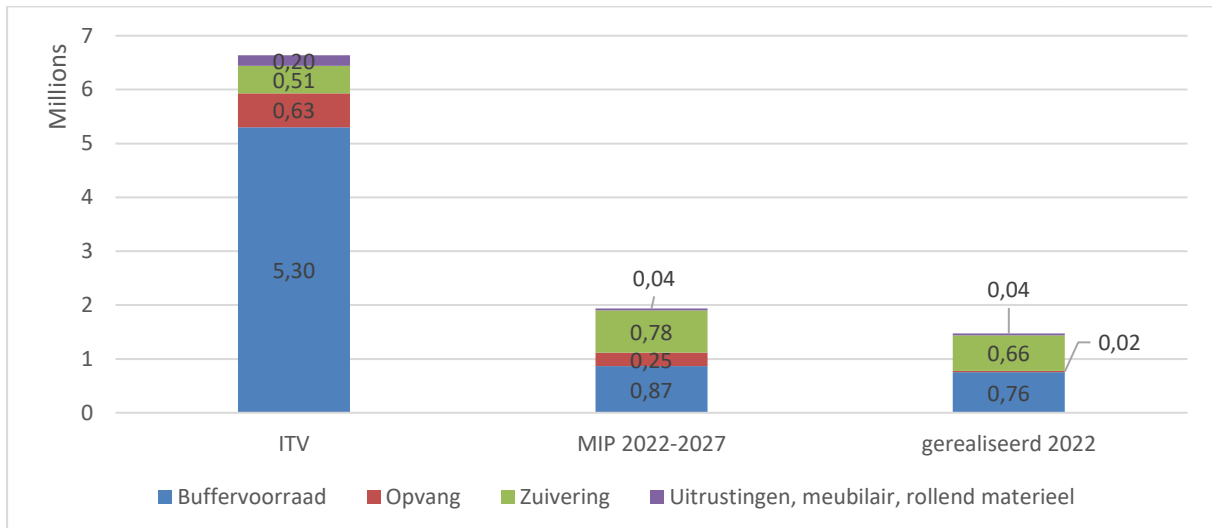
2.3.1 Vergelijking met MIP

Het initiële tariefvoorstel van HYDRIA budgetteerde de investeringen over de regulatoire periode op basis van het recentste meerjarig investeringsplan (MIP) dat door de regering was geratificeerd, namelijk het MIP voor de periode 2021-2026. Sindsdien heeft het recentste MIP (namelijk het MIP 2022-2027) de ambities op het vlak van de investeringen voor 2022 aanzienlijk naar beneden toe aangepast (€ 1,94 miljoen in plaats van € 6,64 miljoen in het MIP 2021-2026) en door het uitstel van de start van de bouwwerken van het bufferbekken Tenreuken te Watermaal-Bosvoorde. Deze werken, die belangrijk zijn voor de preventie van overstromingen in het Woluwedal, was aanvankelijk gebudgetteerd op € 4 miljoen voor het jaar 2022, maar de start van de gunningsprocedure is uiteindelijk pas voorzien voor eind 2023. Afbeelding 9 biedt een overzicht van het tijdsverloop tussen de investeringen die waren voorzien in het tariefvoorstel dat werken voor de uitbreiding van het saneringsnet (bufferbekkens) voorzag, en de werken die daadwerkelijk werden gerealiseerd, waarbij alleen wordt gestreefd naar het behoud van de bestaande infrastructuur.



Afbeelding 9: voorziene en gerealiseerde investeringen, uitsplitsing behoud/uitbreiding

Afbeelding 10 geeft een analyse weer van de evolutie van de investeringen per soort activiteit, waarvan het uitstel van de werken van het bufferbekken Tenreuken, weer duidelijk identificeerbaar was.



Afbeelding 10: voorziene en gerealiseerde investeringen, uitsplitsing per activiteit

Alleen al uit de cijfers van het jaar 2022 kan gemakkelijk worden geverifieerd dat de beslissing om werken aan een bufferbekken op te starten of uit te stellen een zeer grote impact heeft op de gebudgetteerde en/of gerealiseerde bedragen van de investeringen voor HYDRIA. De kosten voor de bouw van een uitbreidingsbouwwerk liggen immers veel hoger dan de investeringen voor het behoud van de infrastructuur die momenteel ten laste zijn van HYDRIA⁷. De werken aan het Tenreukenbekken worden in hun geheel alleen al geraamd op € 9 miljoen, terwijl twee andere grote bufferbekkens (Molenbeek en Woluwe) nog veel hogere kosten omvatten in het initiële tariefvoorstel (respectievelijk € 26,6 miljoen en € 38 miljoen voor de jaren 2024 tot 2026).

De beslissing om de uitbreidingswerken uit te stellen, wordt in de niet-beheersbare saldi vertaald in afschrijvingen die iets minder hoog liggen dan verwacht. Anderzijds had BRUGEL aan HYDRIA toestemming verleend om in haar initiële tariefvoorstel een toegelaten financieringsmarge op te nemen die uitsluitend als doel had om haar investeringen te financieren. Deze zullen dan ook bijzonder aandachtig moeten worden opgevolgd (en dit zeker in een context van uitstel van werken) via de saldi van de TFM (zie rubriek 2.3.4).

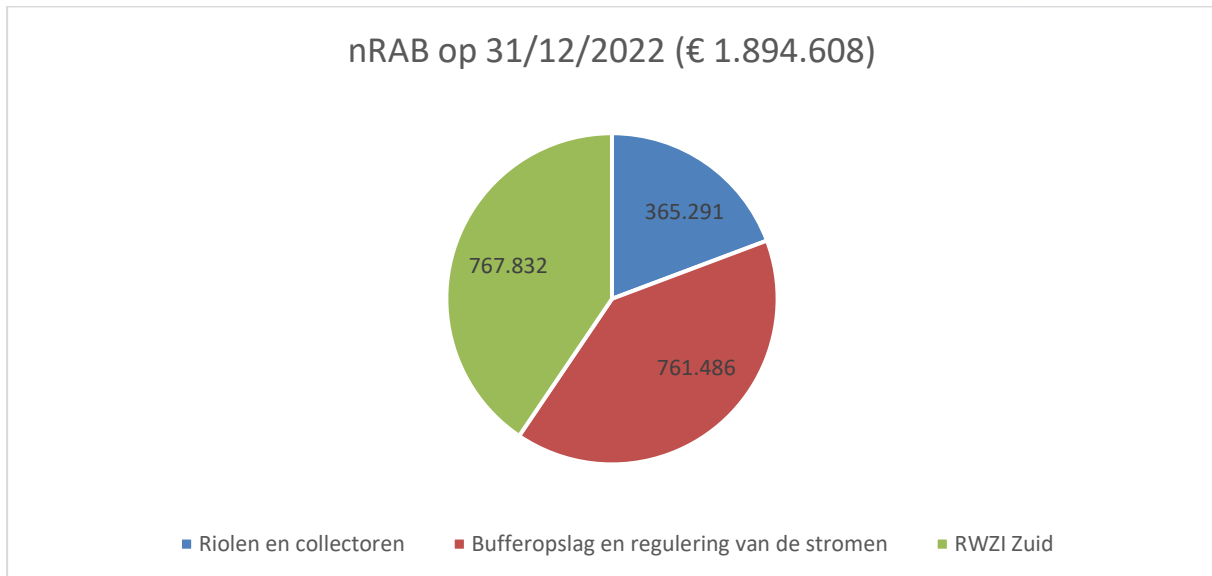
2.3.2 Evolutie van de RAB

De RAB (Regulated Asset Base) bestaat uit alle activa die nodig zijn voor de realisatie van de gereguleerde activiteiten van de operator en is gebaseerd op de berekening van de vergoeding van de nieuwe geïnvesteerde kapitalen⁸ door de operator in de vorm van een billijke marge (BM).

De RAB wordt dus in twee subgehelen opgesplitst: enerzijds de historische RAB (hRAB), waarmee geen rekening wordt gehouden voor de berekening van de BM, en de nieuwe RAB (nRAB). De nRAB is per definitie gelijk aan € 0 op 01/01/2022; de samenstelling ervan op het einde van dit eerste regulatorische jaar wordt weergegeven in Afbeelding 11.

⁷ Deze situatie zal wellicht veranderen wanneer Waterzuiveringsstation Noord in 2027 door HYDRIA zal worden overgenomen.

⁸ Sinds 1 januari 2022 gerealiseerde investeringen



Afbeelding 11: samenstelling van de nRAB op 31/12/2022

2.3.3 Billijke marge

De billijke marge wordt gewoon verkregen door een rendementspercentage te vermenigvuldigen met het gemiddelde van de waarden van de nRAB's bij het begin en op het einde van de periode die door eigen middelen wordt gefinancierd. Het door de methodologie voorgeschreven rendementspercentage is de gewogen gemiddelde waarde van de leninglasten van de operator op zijn globale financiële schulden:

$$R = \frac{\sum_{i=0}^t (\text{Nettoschuld } i * \text{Rentevoet } i)}{\sum_{i=0}^t \text{Nettoschuld } i}$$

De berekening van de billijke marge voor 2022 wordt samengevat in Tabel 6.

| | |
|---|-------------|
| nRAB op 01/01/2022 | € 0 |
| nRAB op 31/12/2022 | € 1.894.608 |
| Gemiddelde nRAB | € 947.304 |
| Rendementspercentage | 1,99% |
| Percentage financiering door eigen middelen | 100% |
| Billijke marge 2022 | € 18.873 |

Tabel 6: berekening billijke marge 2022

2.3.4 TFM

De TFM werd in de methodologie ingevoerd om "de operator in staat te stellen de investeringen te doen die nodig zijn om zijn gereguleerde activiteiten uit te oefenen". De in 2022 gerealiseerde investeringen liggen veel lager dan de gebudgetteerde investeringen (zie Afbeelding 10).

- HYDRIA en BRUGEL hebben besloten dat het gebruik van de TFM niet van toepassing was in 2022, waardoor de ex post-waarde van de TFM gelijk is aan € 0.

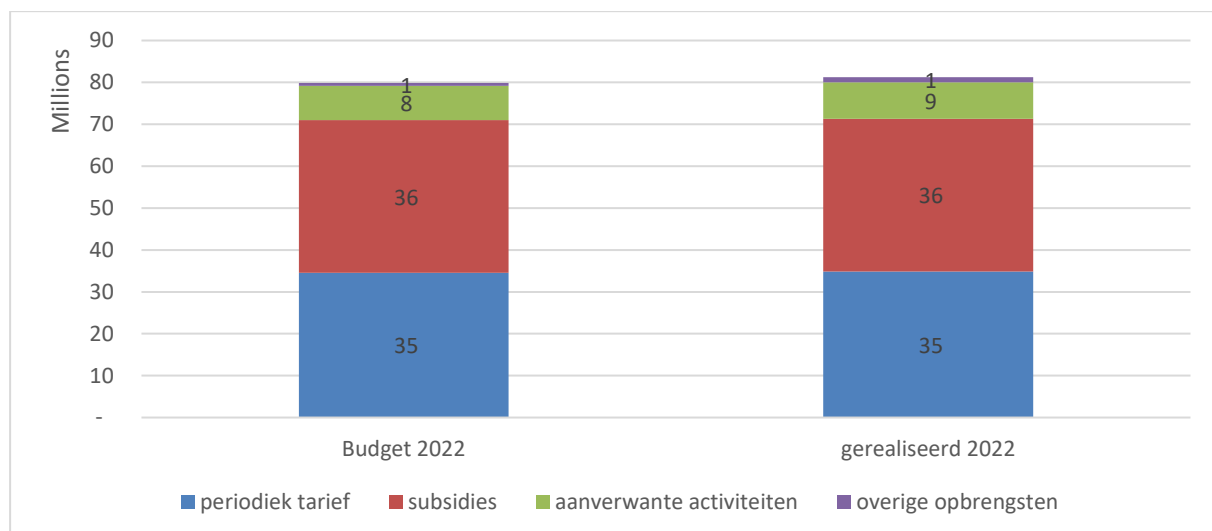
In de loop van het jaar 2024 en voorafgaand aan de overhandiging van het ex post 2023 verslag⁹, zal BRUGEL in overleg met HYDRIA richtlijnen opstellen waarmee de ex post waarde van de TFM in andere scenario's dan die van boekjaar 2022 zal worden verduidelijkt.

2.4 Evolutie van de opbrengsten

Terwijl rubriek 2.2 de gereguleerde lasten heeft beschreven die in 2022 werden gerealiseerd, dienen voortaan de financieringsbronnen te worden geanalyseerd waarmee die lasten konden worden gedekt. De periodieke inkomsten - de berekeningsbasis van de periodieke tarieven van HYDRIA die aan VIVAQUA worden gefactureerd - worden immers op de volgende manier verkregen na toepassing van de methodologie:

$$\text{Periodieke inkomsten} = \text{Totale inkomsten} - \text{Niet - periodieke inkomsten} - \text{Aanverwante inkomsten} - \text{Subsidie},$$

waarbij de Totale inkomsten overeenstemmen met het bedrag van alle gereguleerde lasten. Afbeelding 12 geeft de uitsplitsing weer van de verschillende categorieën gebudgetteerde opbrengsten (€ 79.891.883) en de gerealiseerde opbrengsten (€ 81.015.811) voor het jaar 2022.



Afbeelding 12: uitsplitsing van de gebudgetteerde en de gerealiseerde opbrengsten in 2022

In het bijzonder de evolutie van de andere opbrengsten dan periodieke opbrengsten is belangrijk om te begrijpen of de periodieke tarieven de te dekken gereguleerde lasten hebben over- of ondergefinancierd en om de regulatoire saldi te bepalen die uit deze over-/onderinvestering voortvloeien. De volgende deelrubrieken bieden een antwoord op die vraag.

2.4.1 Periodiek tarief

Na de beslissing om het initiële tariefvoorstel goed te keuren, factureert HYDRIA jaarlijks een tarief van € 0,575/m³ aan VIVAQUA voor de regulatoire periode 2022-2026. De volumes die werden gebruikt om dat tarief te bepalen, zijn de volumes toegelaten en factureerbare waterverbruikscijfers in het BHG door VIVAQUA (zelfproducenten uitgesloten), die voor het jaar 2022 *ex ante* op 60.000.000 m³ werden geschat. De verwachte opbrengsten van HYDRIA die verbonden zijn met dit periodieke

⁹ 30 juni 2024

tarief voor het jaar 2022, bedroegen daardoor € 34.542.000 en verklaarden dan ook de facturering van een maandelijks voorschot van € 2.878.500 door HYDRIA aan VIVAQUA.

De watervolumes die zijn geassocieerd met de toegelaten en de factureerbare verbruiken in het BHG die ex post werden vastgesteld, bedragen 60.585.761m³ (zelfproducenten uitgesloten), wat een periodieke opbrengst van € 34.879.223 oplevert, wat een hoger bedrag is dan de ex ante prognose. Het verschil van opbrengsten dat voortvloeit uit het verschil van de volumes, vergroot een niet-beheersbaar saldo voor € 337.223 als schuld van HYDRIA ten opzichte van de gebruiker (zie rubriek 3.4.3).

Merk op dat het factureringsproces tussen HYDRIA en VIVAQUA in de praktijk niet zo eenvoudig is verlopen als hierboven wordt beschreven, met maandelijks voorschotfacturen van € 2.878.500 die door VIVAQUA aan HYDRIA werden betaald en een bijkomende regularisatiefactuur van € 337.223 die ook door VIVAQUA aan HYDRIA werd betaald. Een analyse van het verloop van de tariefcascade in 2022 tussen beide operatoren vindt u in rubriek 4.2.3

2.4.2 Subsidies

HYDRIA ontvangt elk jaar van het Gewest een subsidie die bedoeld is om de kosten in verband met de concessieovereenkomst van AQUIRIS voor de exploitatie van Waterzuiveringsstation Noord gedeeltelijk te dekken. Deze gewestelijke subsidie was in 2022 gelijk aan € 36.434.666, i.e. precies hetzelfde als het bedrag waarop ex ante werd geanticipeerd¹⁰. Bovendien heeft HYDRIA een subsidie van € 27.116 van Innoviris gekregen voor de financiering van een betrekking in het kader van Flowbru. Daar deze subsidie niet ex ante werd begroot, wordt een beperkt niet-beheersbaar saldo van € 27.116 samengesteld als schuld van HYDRIA ten opzichte van de gebruiker (zie rubriek 3.4.3).

Merk op dat de gewestelijke subsidie in twee delen is opgesplitst: een investeringssubsidie en een operationele subsidie. De storting van de subsidie is contractueel echter aan geen enkele voorwaarde over de gerealiseerde investeringen gebonden.

2.4.3 Aanverwante activiteiten

Naast de opvang en de sanering van het afvalwater uit Brussel staat HYDRIA ook garant voor de zuivering van water afkomstig uit het Vlaams gewest via het collectornet van AQUAFIN. Deze laatste maatschappij heeft dan ook een conventie met HYDRIA gesloten om haar voor deze dienstverlening te vergoeden. De opbrengsten die in 2022 werden gerealiseerd, zijn hoger dan de opbrengsten die ex ante waren verwacht (€ 8.644.683 tegenover € 8.239.049), wat een niet-beheersbaar saldo oplevert van € 405.633 als schuld van HYDRIA ten opzichte van de gebruiker (zie rubriek 3.4.3).

Aangezien de zuivering van het afvalwater van AQUAFIN geen deel uitmaakt van de opdrachten van HYDRIA in de betekenis van de Ordonnantie, wordt deze activiteit als aanverwant bestempeld op voorwaarde dat de opbrengsten minstens gelijk zijn aan de lasten. Rubriek 4.1 analyseert de naleving van die voorwaarde.

2.4.4 Overige opbrengsten

Naast de periodieke opbrengsten, de subsidies en de opbrengsten uit de aanverwante activiteiten, ontving HYDRIA in 2022 nog andere opbrengsten voor een bedrag van € 1.267.435. Deze zijn grotendeels uit twee bronnen afkomstig:

¹⁰ en conform aan het bedrag dat in de beheerovereenkomst wordt vermeld.

- De verkoop van groenestroomcertificaten in verband met de productie van groene stroom (warmtekrachtkoppeling en fotovoltaïsche energie)¹¹;
- De betaling door VIVAQUA aan HYDRIA van € 249.428, een bedrag dat overeenstemt met de sanering van de zelfproducenten¹².

Aangezien de overige opbrengsten ex ante op € 676.167 werden gebudgetteerd, wordt een niet-beheersbaar saldo van € 591.267 samengesteld als schuld van HYDRIA ten opzichte van de gebruiker (zie rubriek 3.4.3).

2.5 KPI

De methodologie voorziet in punt 3.2:

“Naast de performance inzake de kosten besteedt de Regulator bijzondere aandacht aan de kwaliteit van de door de operator uitgevoerde dienstverlening. Rekening houdend met het feit dat de tariefvoering nieuw is binnen de watersector – zowel voor de operator als voor de Regulator – zal in deze tariefperiode strikt genomen geen enkele incentive regulation op de doelstellingen worden toegepast. Wel geeft de Regulator hierbij uitdrukking aan zijn wens om een dergelijk systeem te ontwikkelen voor de volgende tariefperiode. In voorbereiding hierop voegt de operator bij elk verslag van de ex post-controle de kwantificering van de indicatoren, opgenomen in bijlage 2 van deze methodologie.

...

De kwantificering van de indicatoren voor categorie 1 zal moeten worden meegedeeld bij de ex post-controle van het eerste jaar van de tariefperiode, d.w.z. 2022. De kwantificering van de indicatoren voor categorie 2 zal moeten worden meegedeeld bij de ex post-controle van het derde jaar van de tariefperiode, d.w.z. 2024.”

De lijst van de voorlopige indicatoren waarvan sprake is in de methodologie, werd herzien op basis van een voorbereidend werk dat 2 jaar lang door BRUGEL in samenwerking met HYDRIA werd opgesteld. BRUGEL valideerde vervolgens het rapporteringsstramien van de technisch-economische indicatoren die door HYDRIA in 2023 en later worden gerapporteerd. Op basis van dit werk kon een lijst van relevante indicatoren worden opgesteld voor de opvolging van de werking van de sector, die nodig zijn voor de tariefcontrole. Overigens zijn die indicatoren ook nuttig voor HYDRIA, omdat ze een deel ervan voor haar eigen stappenplan gebruikt.

De eerste volledige officiële rapportering van de technisch-economische indicatoren door HYDRIA vond dus plaats op 10 augustus 2023 in overeenstemming met wat er was besproken naar aanleiding van het verzoek tot verlenging van de termijn vanwege HYDRIA. BRUGEL bedankt HYDRIA voor de geleverde inspanningen om de waarden van de indicatoren van 2022 (en eerdere) en brongegevens tijdens dit eerste rapporteringsjaar binnen een redelijke termijn te bezorgen.

Toch waren - ondanks de ‘crashtests’ die de vorige jaren waren uitgevoerd - sommige gegevens niet beschikbaar of werden ze als ongeldig beschouwd met het oog op de analyses van het vertrouwen en de samenhang die door BRUGEL waren gemaakt. Die gegevens zullen moeten worden geverifieerd

¹¹ Gewaardeerd in de rekeningen 2022 maar er werd vóór 2023 geen enkele verkoop gerealiseerd.

¹² De betaling van de sanering van de volumes die met de zelfproducenten overeenstemt, werd in 2022 gedaan via een ander proces van de andere volumes die bedoeld zijn door het periodieke tarief; deze worden beschouwd als ‘overige opbrengsten’.

en/of aangevuld bij de rapportering over 2024 op basis van het door BRUGEL aangepaste rapporteringsbestand, waar de in te vullen velden zijn onderstreept.

BRUGEL meent dat die tekortkoming niet alleen aan HYDRIA is toe te schrijven. Er werd immers overeengekomen dat HYDRIA de informatie over Waterzuiveringsstation Noord zou leveren, maar dat zij niet verantwoordelijk kon worden gesteld voor de geldigheid ervan. Overigens is het, ondanks de samenwerking, voor BRUGEL en HYDRIA van belang om bepaalde gegevens en hun monitoring meer gedetailleerd te definiëren, zodat een volledige en kwaliteitsvolle informatie kan worden verkregen. In overeenstemming met wat de Ordonnantie voorziet, behoudt BRUGEL zich het recht voor om bepaalde inlichtingen rechtstreeks aan AQUIRIS te vragen.

Niettemin heeft BRUGEL dankzij de uitgevoerde rapportering, en dan meer bepaald over de historische waarden sinds 2018, nu een duidelijker zicht op de activiteiten van HYDRIA en haar prestaties in 2022.

Aangezien momenteel geen enkele tariefincentive verbonden is met de indicatoren, analyseert deze beslissing de waarden ervan niet.

3 Controle van de gerapporteerde saldi voor 2022

Na analyse van de evoluties van het boekjaar 2022 is deze rubriek voortaan gericht op het verwerpen van eventuele kosten die als onredelijk worden beschouwd, voordat de regulatoire saldi op de beheersbare en de niet-beheersbare kosten worden berekend. Volgens de gemaakte afspraken worden de lasten weergegeven met een plusteken en de opbrengsten met een minteken. Volgens dezelfde afspraken

- leidt een positief saldo tot een schuld van de gebruiker ten opzichte van HYDRIA
- leidt een negatief saldo tot een schuld van HYDRIA ten opzichte van de gebruiker.

3.1 Controle van het redelijke karakter van de kosten

3.1.1 Geschil Waterzuiveringsstation Zuid

Op 13 oktober 2021 bezorgde HYDRIA TV EXLIME en TV CVN een dagvaarding met de vraag om een geforceerde interventie van de verzekeraars ABR¹³ van deze tijdelijke vennootschappen wegens ontwerpfouten van de bouwplaats met betrekking tot Waterzuiveringsstation Zuid. TV CVN heeft zich bij HYDRIA gevoegd in de vraag om een geforceerde interventie van de verzekeraars. Op 17 juni 2022 deed de rechtbank van eerste aanleg van Brussel uitspraak in deze zaak:

- De rechtbank heeft geoordeeld dat het verzoek om een deskundigenonderzoek gegrond was en heeft een gerechtelijk deskundigenonderzoek bevolen dat momenteel in uitvoering is;
- Wat de verzekeringen betreft daarentegen, is de uitspraak ongunstig. De vraag om een geforceerde interventie van HYDRIA wordt als niet-ontvankelijk beschouwd wegens het voorschrift van de rechtsvordering. De aangifte van de schade die op 26 maart 2019 door TV CVN werd gedaan voor rekening van de interveniërende partijen in de werken waaronder HYDRIA bij de verzekeraars, gebeurde immers niet tijdig.

TV CVN en HYDRIA beslisten daarom om beroep aan te tekenen tegen de uitspraak van 17 juni 2022.

BRUGEL zal het verloop van dit geschil opvolgen - en dan meer bepaald de inspanningen van HYDRIA om rechtstreeks bij TV CVN en TV EXLIME een schadevergoeding te eisen indien de einduitspraak de niet-ontvankelijkheid van de vraag om een geforceerde interventie bij de verzekeraars ABR zou bevestigen¹⁴. BRUGEL zou in het geval van een definitieve uitspraak dat een laattijdige aangifte van schade bevestigt (en waarbij de verzekeraars ABR de schade van HYDRIA dus niet zouden vergoeden) en een uitblijven van actie van HYDRIA om zich te laten vergoeden bij TV CVN en TV EXLIME, een inkomstenderving verwerpen die als onredelijk wordt beschouwd van de regulatoire saldi van toekomstige ex post-controles.

3.1.2 Tariefcascade

Bij haar controle van de tariefcascade in rubriek 4.2 heeft BRUGEL twee vergoedingen geïdentificeerd die door VIVAQUA aan HYDRIA waren betaald en die zouden kunnen worden beschouwd als

¹³ Verzekeraars Alle Bouwplaats Risico

¹⁴ HYDRIA verklaart dat ze, indien de vordering tot tussenkomst bij de verzekeringen in hoger beroep onontvankelijk zou worden verklaard (als gevolg van een laattijdige verklaring vanwege CVN), nog in het gelijk zou kunnen worden gesteld wat betreft de grond van de zaak, i.e. het herstel van haar schade door CVN en/of EXLIME.

onredelijke kosten jegens de gebruiker ten bedrage van respectievelijk € 56.866,46 en € 22.711,48. Die kosten zouden bij de ex post-controles van VIVAQUA kunnen worden verworpen.

3.1.3 Onroerende voorheffing van WATERZUIVERINGSSTATION Noord

Brugel kon controleren dat AQUIRIS SA in 2022 een onroerende voorheffing van € 533.778,09 verschuldigd is aan het Brussels Hoofdstedelijke Gewest, en dat AQUIRIS dat gehele bedrag heeft doorgerekend aan HYDRIA. De onroerende voorheffing is daarom als dusdanig opgenomen in de kosten van HYDRIA die werden gerapporteerd in die ex post-controle (zie deel 2.2.1).

Hierover ondervraagd heeft HYDRIA aan BRUGEL het akkoord bezorgd dat in 2006 werd gesloten tussen AQUIRIS waarin staat dat die laatste de onroerende voorheffing voor zijn rekening neemt. In de onderhandeling van de gunning van de opdracht voor de uitbating van WATERZUIVERINGSSTATION Noord, werd er aan de inschrijvers gevraagd om in hun prijsberekening geen rekening te houden met de impact van een eventuele onroerende voorheffing. Maar die aanneme werd niet gecontroleerd (Brussel Fiscaliteit heeft bevestigd dat de onroerende voorheffing wel degelijk verschuldigd was aan AQUIRIS) en het Gewest heeft zich er dus toe verbonden de voorheffing op zich te nemen (die dus gedekt wordt door de gewestelijke subsidie).

3.2 Door de methodologie verworpen kosten

De afschrijvingen van investeringen die door de TFM worden gefinancierd, moet worden verworpen om een dubbele financiering van die investeringen door de gebruiker te voorkomen. Aangezien de ex post-waarde van de TFM in 2022 € 0 bedroeg (zie rubriek 2.3.4) en dit het eerste regulatorie jaar is, werd tot nog toe geen enkele investering door de TFM gefinancierd en moet geen enkel bedrag worden verworpen.

3.3 Incentive regulation - saldo op de BK

De beheersbare kosten zijn per definitie kosten waarvan de operator rechtstreeks een deel van of hun totale evolutie kan beïnvloeden. De incentive regulation die door het regelgevende kader is voorzien, is dan ook van toepassing op deze categorie kosten, waarbij hun waarden die in 2022 werden gerealiseerd met een plafondwaarde worden vergeleken, waarbij een saldo ontstaat op beheersbare kosten. Indien het verschil dat uit deze vergelijking voortvloeit, minder dan 10% van de plafondwaarde bedraagt, zal de helft van dit verschil worden teruggestort in het reguleringsfonds en zal de andere helft worden toegewezen aan het resultaat van HYDRIA (incentive dus voor HYDRIA om de plafondwaarde te overtreffen) Het deel van het saldo boven 10% boven de plafondwaarde wordt dan volledig gestort in het Reguleringsfonds.

De beheersbare kosten worden in drie regulatorie onderklassen verdeeld: de beheersbare kosten met efficiëntiefactor (BKMEF), de variabele beheersbare kosten zonder efficiëntiefactor (variabele BKZEF) en de specifieke beheersbare kosten zonder efficiëntiefactor (specifieke BKZEF). Voor elk van die drie subcategorieën gelden verschillende door de methodologie gespecificeerde regels om de plafondwaarde te berekenen, die het voorwerp uitmaken van de drie volgende deelrubrieken.

3.3.1 Controle van de berekening van de plafondwaarde van de BKMEF

De tariefmethodologie legt voor de BKMEF een plafondwaarde vast volgens de volgende iteratieve formule:

$$BKMEF_{t+1}^{Effectief} = BKMEF_t^{Effectief} * [1 + (Ic_t^{Reële} - E_t)]$$

waarbij $BKMEF_t^{Effectief}$ 'alle gebudgetteerde (opnieuw geïndexeerde) beheersbare kosten met efficiëntiefactor van het jaar t ' is. Aangezien het eerste jaar van de regulatoire periode het jaar 2022 was, wordt de plafondwaarde voor de BKMEF voor 2022 gewoon verkregen door de waarde opnieuw te indexeren met de reële inflatie $BKMEF_{2022}^{Budget}$ (de waarde die werd gebudgetteerd rekening houdend met een verwachte inflatie). Deze waarde is in 2022 gelijk aan € 2.018.537 en de berekening ervan wordt gedetailleerd beschreven in Tabel 7.

| | |
|----------------------------|------------------|
| Gebudgetteerde BKMEF | 1.867.621 |
| Verwachte inflatie 2022 | 1,40% |
| Reële inflatie 2022 | 9,59% |
| Plafondwaarde BKMEF | 2.018.537 |

Tabel 7: berekening plafondwaarde BKMEF 2022

Het verschil tussen de plafondwaarde BKMEF 2022 en de aanvankelijk ex ante gebudgetteerde kosten voor dit jaar komt bij een niet-beheersbaar saldo 'verschil voortvloeiend uit de indexering van de BKMEF' ten bedrage van € 150.916 (schuld van de gebruiker ten opzichte van HYDRIA gelijk aan € 150.916, zie rubriek 3.4.4).

3.3.2 Controle van de berekening van de variabele BKZEF

De plafondwaarde voor de variabele BKZEF wordt bepaald volgens de volgende iteratieve formule:

$$Kvariabel_t^{Effectief} = \sum_{i=1}^n EK_i^{Budget} * EV_i^{Reële} + Onbetaalde\ facturen_t^{Reële}$$

waarbij EK_i^{budget} 'overeenstemt met de voorlopige eenheidskosten voor de categorie van de kosten 'i' voor het beschouwde jaar en rekening houdt met de inflatie of elke andere evolutie'. De beschouwde exogene variabele (EV) is het volume dat wordt behandeld voor vier variabele BKZEF en het gemiddelde aantal FTE's voor alleen de post variabele BKZEF van de personeelskosten.

BRUGEL herinnert eraan dat de voorlopige eenheidskosten ex ante constant waren gelaten door **HYDRIA**, waarbij dus geen rekening werd gehouden met de inflatie of gelijk welke andere evolutie. Aangezien die behandeling noodzakelijkerwijs ex post werd gerealiseerd voor de berekening van de plafondwaarde, vloeit er een belangrijk saldo uit voort in verband met de inflatie. **BRUGEL** zal in de toekomstige tariefvoorstellen geen eenheidskosten meer aanvaarden die geen rekening houden met de verwachte inflatie.

| Kostenplaatsen | variabel exogeen | exogene variabele gebudgetteerd | gebudgetteerde EK | gebudgetteerde kosten | variabel exogeen reëel | gebudgetteerde EK opnieuw geïndexeerd | plafondwaarde |
|----------------|------------------|---------------------------------|-------------------|-----------------------|------------------------|---------------------------------------|---------------|
| aankoop van | volume | 23.617.678 | 0,02261 | 534.064 | 21.546.842 | 0,02444 | 526.608 |

| | | | | | | | |
|-----------------------------------|--------|------------|-----------|-----------------------|------------|-----------------------|-------------------|
| reactiva | | | | | | | |
| aankoop van benodigdheden | volume | 23.617.678 | - 0,00027 | - 6.408 ¹⁵ | 21.546.842 | - 0,00029 | - 6.319 |
| afvalbehandeling | volume | 23.617.678 | 0,11727 | 2.769.567 | 21.546.842 | 0,12674 | 2.730.903 |
| energieverbruik | volume | 23.617.678 | 0,06947 | 1.640.755 | 21.546.842 | 0,07509 | 1.617.850 |
| personeel | #VTE's | 79,38 | 111.351 | 8.839.440 | 66,10 | 120.349 ¹⁶ | 7.955.087 |
| TOTAAL variabele BKZEF | | | | 13.777.418 | | | 12.824.130 |

Tabel 8: berekening van de plafondwaarde van 2022 van de variabele BKZEF

De plafondwaarde van de variabele BKZEF bedraagt € 12.824.130 in 2022 en de berekening ervan wordt op een gedetailleerde manier opgenomen in Tabel 8. Ondanks een hoge inflatie in 2022 ligt de plafondwaarde onder de gebudgetteerde kosten voor hetzelfde jaar wegens de waarden van de reële exogene variabelen die lager liggen dan degene die werden verwacht.

Het verschil tussen de plafondwaarde van de variabele BKZEF 2022 en de aanvankelijk ex ante gebudgetteerde kosten voor dit jaar komt bij een niet-beheersbaar saldo 'verschil voortvloeiend uit de indexering van de variabele BKZEF' ten bedrage van - € 953.288 (schuld van HYDRIA ten opzichte van de gebruiker gelijk aan € 953.288, zie rubriek 3.4.4).

Ten slotte dient, zoals werd beschreven in de methodologie, te worden opgemerkt dat de term in verband met de onbetaalde facturen in de berekening van de plafondwaarde nul is in het kader van HYDRIA.

3.3.3 Controle van de berekening van de plafondwaarde van de specifieke BKZEF

De plafondwaarde voor de specifieke BKZEF (SK) wordt bepaald volgens de volgende iteratieve formule:

$$K_{\text{specifiek}}^{\text{Effectief}}_{t+1} = K_{\text{specifiek}}^{\text{effectief}}_t * (1 + I_t^{\text{Reële}})$$

waarbij $K_{\text{specifiek}}^{\text{Effectief}}_t$ 'alle gebudgetteerde specifieke beheersbare kosten (opnieuw geïndexeerd) van het jaar t ' is. Aangezien het eerste jaar van de regulatoire periode het jaar 2022 was, wordt de plafondwaarde voor de specifieke BKZEF voor 2022 gewoon verkregen door de waarde opnieuw te indexeren met de reële inflatie K_{2022}^{Budget} (de waarde die werd gebudgetteerd rekening houdend met een verwachte inflatie). Deze waarde is in 2022 gelijk aan € 625.586 en de berekening ervan wordt gedetailleerd beschreven in Tabel 9.

| Kostenplaatsen | gebudgetteerde kosten 2022 | plafondwaarde 2022 |
|----------------|-------------------------------|-----------------------|
| analyses | 139.049 | 150.285 |

¹⁵ HYDRIA heeft voor deze kosten ex ante een constante jaarlijkse negatieve waarde gebudgetteerd op basis van een analyse van een negatieve voorraadvariatie

¹⁶ Doordat de gemiddelde loonlasten van HYDRIA in 2022 € 107.825 bedragen, beschikt de operator over een zekere marge met betrekking tot het incentivemechanisme

| | | |
|--------------------------------|----------------|----------------|
| metingen van op afstand | 159.278 | 172.149 |
| huur en huurkosten | 181.147 | 195.785 |
| verzekeringen | 99.340 | 107.367 |
| TOTAAL specifieke BKZEF | 578.814 | 625.586 |

Tabel 9: berekening van de plafondwaarde van 2022 van de specifieke BKZEF

Het verschil tussen de plafondwaarde van de specifieke BKZEF 2022 en de aanvankelijk ex ante gebudgetteerde kosten voor dit jaar komt bij een niet-beheersbaar saldo 'verschil voortvloeiend uit de indexering van de specifieke BKZEF' ten bedrage van € 46.772 (schuld van de gebruiker ten opzichte van HYDRIA gelijk aan € 46.772, zie rubriek 3.4.4).

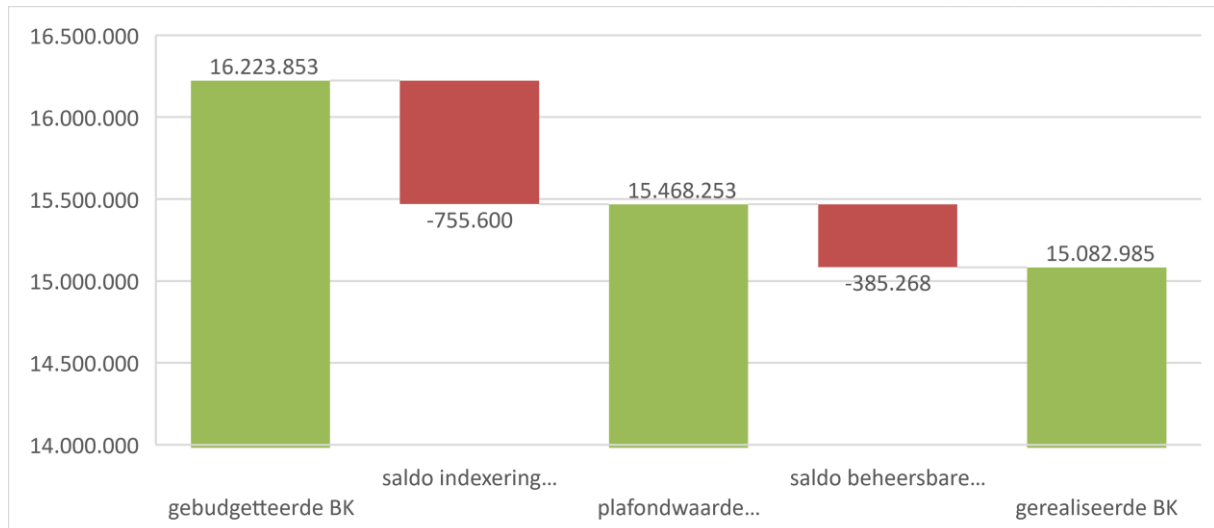
3.3.4 Totaal goedgekeurd saldo op de beheersbare kosten

De 'incentiveplafondwaarde' waarop het incentivereguleringsmechanisme betrekking heeft, wordt verkregen door de drie plafondwaarden voor de beheersbare kosten die in de vorige deelrubrieken werden voorgesteld, op te tellen. Deze incentiveplafondwaarde wordt vervolgens vergeleken met de beheersbare kosten die werkelijk werden gerealiseerd om uit te komen bij het saldo op de beheersbare kosten, dat - € 385.267 bedraagt voor boekjaar 2022, zoals wordt weergegeven in Tabel 10.

| | gebudgetteerde kosten 2022 | plafondwaarde 2022 | gerealiseerde kosten 2022 | saldo |
|--------------------------------------|-------------------------------|-----------------------|------------------------------|-----------------|
| BKMEF | 1.867.621 | 2.018.537 | 2.204.583 | 186.046 |
| variabele BKZEF | 13.777.418 | 12.824.130 | 12.187.754 | -636.376 |
| specifieke BKZEF | 578.814 | 625.586 | 690.648 | 65.062 |
| TOTAAL beheersbare kosten | 16.223.853 | 15.468.253 | 15.082.985 | -385.267 |

Tabel 10: berekening van het saldo op beheersbare kosten 2022

Afbeelding 13 verduidelijkt op een grafische manier de verschillende uitgevoerde berekeningen in deze rubriek 3.3, door duidelijk de herkomst te identificeren van beide samengestelde saldi: het niet-beheersbare saldo ten gevolge van de indexeringsverschillen die voortvloeien uit de berekening van de plafondwaarden en het saldo op de beheersbare kosten die het resultaat zijn van het verschil tussen de incentiveplafondwaarde en de vastgestelde kosten.



Afbeelding 13: mechanisme van de incentive regulation op beheersbare kosten

Aangezien HYDRIA niet geresponsabiliseerd is over de indexering van de berekening van de plafondwaarde door de tariefmethodologie, wordt het saldo van - € 755.600 beschouwd als niet-beheersbaar (schuld van HYDRIA ten opzichte van de gebruiker gelijk aan € 755.600, zie rubriek 3.4.4).

Doordat het saldo op de beheersbare kosten van - € 385.268 lager is dan 10% van de plafondwaarde van de BK, zal het als volgt worden geboekt:

Voor de helft, d.w.z. - € 192.364 in het boekhoudkundige resultaat van HYDRIA als winst;

Voor de helft, d.w.z. - € 192.364 voor het Tariefreguleringsfonds als schuld van HYDRIA ten opzichte van de gebruiker gelijk aan € 192.364.

3.4 Niet-beheersbare saldi

3.4.1 Saldo van de niet-beheersbare kosten behalve TFM

Om een reden die in rubriek 3.4.2 hierna wordt uitgelegd, moet het saldo van de TFM afzonderlijk worden beschouwd. De niet-beheersbare kosten behalve TFM bestaan grotendeels uit de AQUIRIS-bijdrage, afschrijvingen en financiële lasten. Ze omvatten ook niet-boekhoudkundige kosten als deel van de billijke marge.

De billijke marge die in 2022 werd gerealiseerd, wordt in rubriek 2.3.3 berekend en bedraagt € 18.873. De ex ante-prognose ervan was echter niet correct, zoals wordt verduidelijkt in de beslissing om het tariefvoorstel van BRUGEL goed te keuren: er werd een waarde van € 696 gebudgetteerd, terwijl dit € 12.117 had moeten zijn (wat wel degelijk door HYDRIA aan VIVAQUA werd gefactureerd, en dat hier voor de berekening van het saldo zal worden beschouwd). Er wordt dan ook een niet-beheersbaar saldo van € 6.756 aangemaakt als schuld van de gebruiker tegenover HYDRIA.

| Budget 2022 | Gerealiseerd 2022 | saldo |
|-------------|-------------------|-------|
| | | |

| | | | |
|-----------------------------|-------------------|-------------------|------------------|
| AQUIRIS | 44.725.424 | 49.037.972 | 4.312.547 |
| afschrijvingen | 14.608.231 | 14.297.824 | - 310.407 |
| Financiële lasten | 2.437.056 | 2.145.149 | - 291.907 |
| Overige boekhoudkundige NBK | 150.838 | 202.782 | 51.944 |
| Billijke marge | 12.117 | 18.873 | 6.756 |
| TOTAAL | 61.933.666 | 65.702.599 | 3.768.933 |

Tabel 11: saldo van de niet-beheersbare kosten behalve TFM

Het saldo op niet-beheersbare kosten behalve TFM bedraagt € 3.768.933 voor het boekjaar 2022 (wat een schuld van de gebruiker ten opzichte van HYDRIA oplevert ten bedrage van € 3.768.933).

3.4.2 Saldo van de TFM

De in 2022 gerealiseerde TFM werd berekend in rubriek 2.3.4: deze bedraagt € 0. Aangezien de ex ante prognose € 1.880.286 bedroeg, wordt een niet-beheersbaar saldo van - € 1.880.286 aangemaakt als schuld van HYDRIA tegenover de gebruiker.

Overigens heeft HYDRIA duidelijk gewezen op de behoefte om het gecumuleerde saldo van de TFM duidelijk te kunnen identificeren op het niveau van het Reguleringsfonds teneinde dit saldo specifiek aan toekomstige investeringen te kunnen toewijzen. In het Reguleringsfonds werden dan ook twee posten gecreëerd:

- Een post met uitsluitend het gecumuleerde saldo van de TFM
- Een post met alle saldi voor het Reguleringsfonds, behalve het saldo van de TFM

3.4.3 Saldo van de variaties van de opbrengsten

Zoals op een gedetailleerde manier wordt beschreven in rubriek 2.4, heeft HYDRIA in 2022 opbrengsten van meerdere soorten geïnd. De variatie tussen de in 2022 gerealiseerde opbrengsten en degene die ex ante waren gepland voor hetzelfde jaar, vormt niet-beheersbare saldi, die in Tabel 12 worden vermeld. Merk op dat de opbrengsten per definitie een omgekeerd teken hebben ten opzichte van de lasten.

| | Budget 2022 | gerealiseerd 2022 | saldo |
|---------------------------------|--------------------|--------------------------|--------------|
| periodiek tarief | - 34.542.000 | - 34.879.223 | - 337.223 |
| subsidies | - 36.434.666 | - 36.461.782 | - 27.116 |
| aanverwante activiteiten | - 8.239.049 | - 8.644.683 | - 405.633 |

| | | | |
|----------------------------|--------------|--------------|--------------------|
| overige opbrengsten | - 676.167 | - 1.267.435 | - 591.267 |
| TOTAAL | - 79.891.883 | - 81.003.694 | - 1.361.240 |

Tabel 12: niet-beheersbaar saldo van de variatie van de opbrengsten

Het niet-beheersbare saldo van de variatie van de opbrengsten bedraagt - € 1.361.240 voor het boekjaar 2022 (wat een schuld oplevert van HYDRIA ten opzichte van de gebruiker ten bedrage van € 1.361.240).

3.4.4 Saldo van de indexeringsverschillen van de berekening van de plafondwaarde van de BK

Zoals wordt uitgelegd in rubriek 3.3, worden de verschillen tussen de gebudgetteerde beheersbare kosten en de plafondwaarden van de beheersbare kosten als niet-beheersbaar beschouwd. Zij vloeien immers voort uit de variatie tussen de gerealiseerde inflatie en de voorziene inflatie en uit de evolutie van de exogene variabelen voor de variabele BKZEF, twee effecten waarvoor HYDRIA niet wordt geresponsabiliseerd door de tariefmethodologie.

Het niet-beheersbare saldo dat voortvloeit uit de berekening van de incentiveplafondwaarde op beheersbare kosten, bedraagt voor boekjaar 2022 - € 755.600 (schuld van HYDRIA tegenover de gebruiker) en de berekening ervan wordt samengevat in Tabel 13.

| | saldo |
|--------------------------------------|------------------|
| verschil indexering BKMEF | 150.916 |
| verschil indexering variabele BKZEF | - 953.288 |
| verschil indexering specifieke BKZEF | 46.772 |
| TOTAAL | - 755.600 |

Tabel 13: saldo van de indexeringsverschillen van de berekening van de plafondwaarde van de BK

3.4.5 Totaal goedgekeurd saldo op de niet-beheersbare kosten

Na samenvoeging van de saldi die werden berekend in de rubrieken 3.4.1 tot 3.4.4, blijft er een niet-beheersbaar saldo van € 228.193 voor het boekjaar 2022 (schuld van de gebruiker ten opzichte van HYDRIA).

| | |
|------------------------------|-------------|
| saldo NBK buiten TFM | 3.768.933 |
| saldo TFM | - 1.880.286 |
| saldo variatie opbrengsten | - 1.361.240 |
| saldo indexeringsverschillen | - 755.600 |

| | |
|--------------------------------------|------------------|
| TOTAAL niet-beheersbare saldi | - 228.193 |
|--------------------------------------|------------------|

3.5 Tariefreguleringsfonds

Het Tariefreguleringsfonds heeft een initieel bedrag van € 0 op 01/01/2022, de datum waarop de eerste regulatoire periode begint te lopen. Logischerwijze werd in 2022 geen enkel gebruik gemaakt van het Reguleringsfonds.

Ex post worden twee bedragen naar het Tariefreguleringsfonds overgedragen:

- 1) Een deel van de saldi op de beheersbare kosten, conform het incentivemechanisme dat in rubriek 3.3.4 wordt uitgelegd;
- 2) Het totaal van de niet-beheersbare saldi die worden vermeld in rubriek 3.4.5.

Tabel 14 vermeldt beide hierboven vernoemde overdrachten, waardoor de waarde van het Tariefreguleringsfonds op 31/12/2022 bedroeg.

| | |
|---|-------------------|
| Reguleringsfonds op 01/01/2022 | € 0 |
| Saldo op de beheersbare kosten die naar het Reguleringsfonds kunnen worden overgedragen | € -192.633 |
| Niet-beheersbare saldi | € -228.193 |
| Reguleringsfonds op 31/12/2022 | € -420.827 |

Tabel 14 : Reguleringsfonds op 31/12/2022

Het Reguleringsfonds bestaat dus op 31/12/2022 uit een schuld van HYDRIA ten opzichte van de gebruiker ten bedrage van € 420.827. Dit bedrag zal in een specifieke rubriek worden ingeschreven van de regularisatierekening van de balans.

Overeenkomstig de boekhoudkundige overwegingen vermeld in rubriek 3.4.2, bevat het Reguleringsfonds twee strikt gescheiden posten die in Tabel 15 worden weergegeven.

| | |
|------------------|--------------------|
| | 31/12/2022 |
| Post behalve TFM | € 1.459.460 |
| Post TFM | € -1.880.286 |
| TOTAAL | € - 420.826 |

Tabel 15: gedetailleerd overzicht van de posten van het Reguleringsfonds op 31/12/2022

3.6 Totale inkomsten en ontvangsten

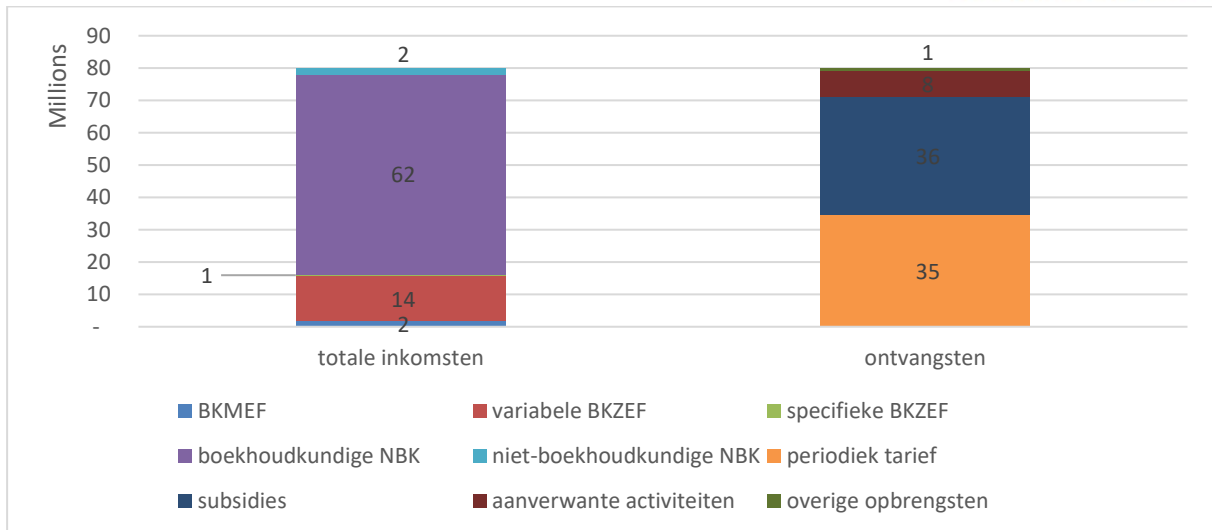
Alle gereguleerde lasten van HYDRIA vormen het regulatoire concept van 'totale inkomsten' en het bedrag ervan is daarom per definitief gelijk aan de som van de beheersbare en de niet-beheersbare kosten (ongeacht of die al dan niet boekhoudkundig zijn). De totale inkomsten worden gedekt door verschillende soorten ontvangsten: niet alleen de periodieke tarieven van HYDRIA die aan VIVAQUA worden gefactureerd, maar ook de subsidies, de opbrengsten van de aanverwante activiteiten en andere diverse opbrengsten (zie rubriek 2.4).

De 'toegelaten inkomsten', namelijk het deel van de totale inkomsten die door de periodieke tarieven moeten worden gefinancierd, worden meestal ex ante gekalibreerd op basis van de verwachte volumes, zodat het geheel van de ontvangsten precies de totale inkomsten dekken. HYDRIA heeft evenwel beslist om die kalibratie door te voeren op de volledige periode in plaats van jaar per jaar en daarbij geopteerd voor een ongewijzigd tarief van € 0,5757/m³ over de volledige periode. Het gevolg van die keuze is dat een verschil ontstaat tussen de toegelaten inkomsten en de ontvangsten die worden voortgebracht door de periodieke tarieven, een verschil dat bijna nul wordt indien het wordt geanalyseerd over de volledige periode, zoals dit wordt geïllustreerd in Tabel 16.

| | 2022 | 2023 | 2024 | 2025 | 2026 | TOTAAL 2022-2026 | Gemiddelde 2022-2026 |
|--|-------------------|-------------------|-------------------|-------------------|-------------------|---------------------|-------------------------|
| Dekking van de boekhoudkundige kosten door de tarieven | 32.795.522 | 33.205.447 | 32.566.423 | 32.240.769 | 32.436.602 | 163.244.764 | 32.648.953 |
| Billijke marge | 696 | 7.532 | 12.340 | 17.889 | 23.584 | 62.041 | 12.408 |
| TFM | 1.880.286 | 1.880.286 | 1.880.286 | 1.880.286 | 1.880.286 | 9.401.431 | 1.880.286 |
| Toegestane inkomsten | 34.676.505 | 35.093.265 | 34.459.049 | 34.138.944 | 34.340.473 | 172.708.236 | 34.541.647 |
| volumes | 60.000.000 | 60.000.000 | 60.000.000 | 60.000.000 | 60.000.000 | 300.000.000 | 60.000.000 |
| Theoretisch periodiek tarief | 0,5779 | 0,5849 | 0,5743 | 0,5690 | 0,5723 | | 0,5757 |
| inkomsten gegenereerd door tarief van 0,5757/m³ | 33.542.000 | 33.542.000 | 33.542.000 | 33.542.000 | 33.542.000 | 172.710.000 | |
| Vershil tussen toegestane inkomsten en periodieke ontvangsten | - 134.505 | - 551.265 | 82.951 | 403.056 | 201.527 | 1.764 | |

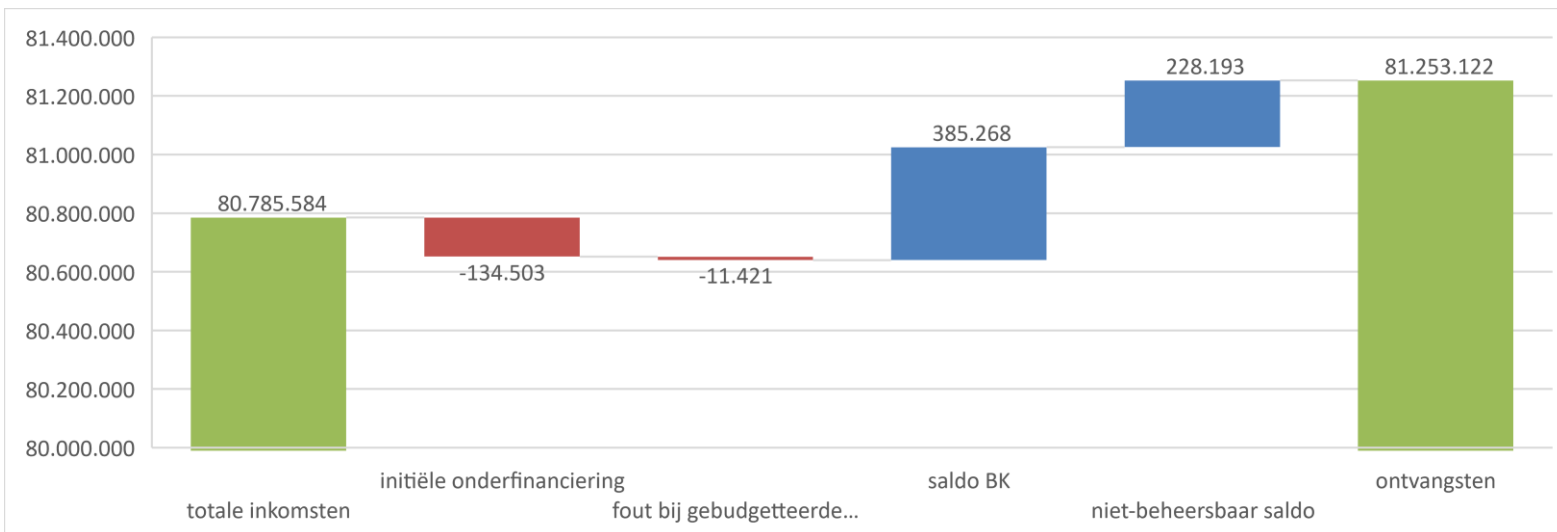
Tabel 16: ex ante prognoses van de toegestane inkomsten en de periodieke ontvangsten

Er bestond bijgevolg een verwachte onderfinanciering van € 134.505 van de totale inkomsten. Dit was gebudgetteerd op € 80.026.385, tegenover gebudgetteerde inkomsten van in totaal € 79.891.883. Afbeelding 14 illustreert deze vaststelling grafisch door een uitsplitsing van de totale inkomsten per kostenklasse en de inkomsten per financieringsbron.



Afbeelding 14: uitsplitsing van de totale inkomsten en van de ex ante gebudgetteerde inkomsten voor 2022

Ex post geven de verschillende saldi die worden berekend in de rubrieken 3.3 en 3.4 de verschillen weer die werden vastgesteld tussen de totale reële inkomsten en de reële inkomsten in 2022, waaraan de initieel geplande onderinvestering van € 134.502 moet worden toegevoegd, evenals de berekeningsfout van de prognose van de BMP (fout die wordt berekend op €11.421, zie rubriek 3.4.1). Afbeelding 15 illustreert die afstemming tussen de totale inkomsten en de ontvangsten.



Afbeelding 15: afstemming totale inkomsten en gerealiseerde ontvangsten ex post in 2022

Van het verschil van € 467.538 dat ex post werd vastgesteld tussen de ontvangsten en de totale inkomsten, werd slechts € 430.827 overgedragen naar het Regulariseringsfonds door de initiële voorfinanciering van € 134.502 en door het incentivemechanisme op de beheersbare kosten die aan HYDRIA een quotum bijdragen van het saldo van de beheersbare kosten.

4 Overige controles

4.1 Controle van de rendabiliteit van de aanverwante activiteiten

Zoals wordt uitgelegd in rubriek 2.4.3, oefent HYDRIA een aanverwante activiteit uit in de vorm van de sanering van het water dat afkomstig is van het net van AQUAFIN. De methodologie voorziet dat de financiële balans (verschil tussen inkomsten en kosten) ervan als positief moet worden aangetoond, op straffe van herkwalificatie van de activiteit als niet gereguleerd.

BRUGEL stelt evenwel het volgende vast.

- De lasten van de aanverwante activiteiten 'AQUAFIN Noord' en 'AQUAFIN Zuid' worden niet vermeld in het rapportmodel, waardoor het niet mogelijk is om de financiële balans te analyseren.
- De opbrengsten van de aanverwante activiteiten die in het rapportmodel worden vermeld, liggen lager dan de inkomsten die worden voorzien door de overeenkomst die HYDRIA en AQUAFIN binden (15,7% en 11,68% van de redelijke kosten van respectievelijk het Waterzuiveringsstation Noord en Zuid)

HYDRIA antwoordt als volgt op die vraag:

- de lasten die aan AQUAFIN worden doorberekend, *“stemmen overeen met alle exploitatiekosten in verband met de twee zuiveringsstations en de collectoren die in de overeenkomst worden opgesomd, met daar bovenop uitgaven voor investeringen in die verschillende sites.”*, en
- de doorberekening maakt het voorwerp uit van een uiterst nauwkeurige berekening. Alleen de werkelijk ontvangen facturen worden doorberekend - niet de provisies. Sommige lasten worden soms uitgesloten of andere worden toegevoegd. De doorberekening maakt het voorwerp uit van een jaarlijkse volledige controle door AQUAFIN van alle bewijsstukken. Het is immers mogelijk dat analytische bestemmingen worden gecorrigeerd om elementen van de doorberekening op te nemen of uit te sluiten.”

BRUGEL vraagt aan HYDRIA om de lasten in verband met de aanverwante activiteiten te isoleren in het volgende ex post rapportmodel 2023.

4.2 Controle van de tariefcascade

De Ordonnantie bepaalt in haar artikel 17, § 3 het volgende:

“De wateroperator bedoeld in paragraaf 1, 3°, VIVAQUA, neemt, met het oog op het behoud van de kwaliteit van het water, de sanering van het huishoudelijk en industrieel afvalwater voor zijn rekening op basis van het volume water dat hij verdeelt in het Gewest. De wateroperator kan die sanering zelf uitvoeren of toevertrouwen aan een derde via een dienstencontract voor sanering.”

VIVAQUA heeft daarom een dienstencontract met HYDRIA gesloten om gedeeltelijk de (zogenaamde 'gewestelijke') sanering te verzekeren in het kader van het zogenaamde saneringscontract en definieert in artikel 5, 57° van de Kaderordonnantie Water:

“overeenkomst afgesloten tussen de operator die belast is met de waterdistributie en een derde belast met de sanering, krachtens welke de wateroperator voor waterdistributie de diensten inhuurt van deze derde voor de gehele of gedeeltelijke uitvoering van de sanering van een watervolume dat overeenstemt met het verdeelde volume water alsook met het volume water dat in het openbare saneringsnetwerk geloosd wordt door de zelfproducenten en de gebruikers van tweedecircuitwater in het Gewest teneinde de operator die instaat voor de distributie van water en

deze zelfproducenten en gebruikers, in de mogelijkheid te stellen hun verplichtingen na te komen zoals bedoeld in artikel 17, § 3 en 36, § 4”

HYDRIA heeft dus geen enkele contractuele noch reglementaire band met de eindgebruiker, waardoor ze dus aan VIVAQUA haar gewestelijke saneringskosten factureert, die vervolgens door VIVAQUA aan de eindgebruiker worden doorberekend. Dit principe wordt “de tariefcascade” genoemd.

Deze rubriek is bedoeld om uit te leggen hoe deze cascade in de praktijk werd gerealiseerd door de operatoren, om de door BRUGEL voorziene methodologische principes te herhalen om de cascade te organiseren vanaf het eerste regulatoire jaar en ten slotte om te analyseren hoe de cascade in 2022 in de praktijk is verlopen.

4.2.1 Procedure voor historische regularisatie

HYDRIA stuurde in het verleden voorschotfacturen naar VIVAQUA op basis van de volumes van het vorige jaar, die vervolgens het voorwerp uitmaken van een jaarlijkse regularisatie, die in twee fasen verloopt:

- i. Een eerste aanpassing wordt uitgevoerd om rekening te houden met de door VIVAQUA gefactureerde volumes aan de gebruikers ten opzichte van de facturen van de voorschotten die door HYDRIA werden verzonden. Er wordt een officiële brief verzonden door de directie van VIVAQUA om dat verschil te verantwoorden, en er wordt een bijkomende factuur of een creditnota opgesteld door VIVAQUA, afhankelijk van de aard van het verschil.
- ii. Een tweede aanpassing van de werkelijk geleverde volumes ten opzichte van het volume dat via de voorschotten werd gefactureerd. In verband met deze aanpassing werd er geen officiële brief verstuurd, daar het saneringsdienstencontract daar niet in voorzag; een dergelijk officieel schrijven is echter wel noodzakelijk om de toepasselijke boekhoudnormen in acht te nemen en aldus de omzet te erkennen van het boekjaar tijdens hetwelk de prestaties effectief zijn uitgevoerd.

Uit de analyse van de historische werking blijkt dat het saneringsdienstencontract¹⁷ niet voldoet aan de voorwaarden van de Ordonnantie, aangezien het een jaarlijkse regularisatiefactuur voorziet op basis van de gefactureerde volumes (eerste aanpassing die hierboven wordt vermeld) en niet de werkelijk verdeelde volumes. In een vergadering met de drie betrokken partijen BRUGEL-HYDRIA-VIVAQUA op 20/04/2023 werd overeengekomen dat het saneringscontract¹⁸ tussen beide operatoren zou worden aangepast, zodat de regularisatiefactuur zou worden gebaseerd op de werkelijk verdeelde volumes overeenkomstig de Ordonnantie en de methodologie. **Momenteel stelt BRUGEL op basis van de informatie waarover ze beschikt, vast dat die wijziging nog altijd niet werd doorgevoerd, ondanks de lopende besprekingen tussen de operatoren.**

In de praktijk respecteert de regularisatie tussen beide operatoren dit punt van de Ordonnantie en de methodologie wel degelijk, door de tweede aanpassing van de verdeelde volumes. Maar aangezien deze niet was voorzien door het saneringscontract en op een informele manier werd gerealiseerd tussen de twee operatoren, bestaat een juridisch en operationeel risico. De factureringsproblemen die VIVAQUA sinds november 2021 ondervindt, brengen dit in het bijzonder onder de aandacht, en de gevolgen ervan op de tariefcascade worden in rubriek 4.2.3 geanalyseerd.

¹⁷ Met inbegrip van het laatste saneringsdienstencontract dat op 24/01/2023 werd ondertekend - zie verder.

¹⁸ Namelijk het laatste saneringsdienstencontract van 24/01/2023

4.2.2 Methodologische principes

Ex ante heeft BRUGEL principes opgesteld voor het verloop van de cascade in haar motivering van de methodologie van HYDRIA en VIVAQUA en heeft daarbij meer bepaald de werking van de cascade in de methodologie van VIVAQUA voorzien:

“In de praktijk werkt het factureringssysteem voor de tarieven m.b.t. de gewestelijke sanering als volgt:

- 1. In eerste instantie factureert de BMWB periodiek een forfaitair bedrag aan VIVAQUA dat overeenkomt met de eenheidskost van de gewestelijke waterzuivering die door de BMWB wordt begroot, vermenigvuldigd met de verwachte gefactureerde volumes;*
- 2. Vervolgens factureert VIVAQUA de gebruikers een algemene saneringsbijdrage per m³ waarin de gewestelijke saneringscomponent is opgenomen die overeenstemt met de door de BMWB begrote eenheidskost voor gewestelijke sanering en vermeerderd met een bijdrage in de administratieve verwerkingskosten voor de facturatie en de risico's van niet-betaalde facturen:*
- 3. Op het einde van de periode stuurt VIVAQUA aan BMWB een regularisatiefactuur die overeenstemt met de door de BMWB begrote eenheidskost voor gewestelijke sanering vermenigvuldigd met de daadwerkelijk verdeelde volumes. ”*

Aangezien de voorschotfacturen vanuit historisch oogpunt bekeken gebaseerd zijn op de gefactureerde volumes van het jaar voordien, ondertekenden de operatoren op 24/01/2023 een nieuw dienstencontract om de verandering van de basis voor de berekening van de voorschotten juridisch te formaliseren in overeenstemming met het hierboven vermelde punt 1. (namelijk rekening houdend met de verwachte volumes van 60 miljoen m³ per jaar). In de praktijk had HYDRIA haar voorschotfacturen van 2022 al opgesteld op basis van de verwachte volumes en niet meer op basis van de volumes van het jaar voordien. **BRUGEL wijst in dit verband op de goede proactiviteit van HYDRIA om de tariefmethodologie toe te passen.**

Wat punt 3. van het hierboven voorgestelde facturatiesysteem betreft, vermeldt BRUGEL in haar motivatie van de methodologie van de operatoren het volgende principe:

*“Voor de Regulator maakt de timing van de facturatie die tussen de operatoren werd overeengekomen, niets uit zolang het bedrag ‘Vr*Cb’ duidelijk identificeerbaar is in de lasten van VIVAQUA en in de inkomsten van de BMWB bij de ex-post controle. Idealiter zou dit facturatieproces ten laatste op 31 maart van elk jaar moeten worden voltooid. ”*

waarbij ‘Vr’ het werkelijk verdeelde volume is en ‘Cb’ de door HYDRIA gebudgetteerde kosten (dus het gewestelijke saneringstarief dat aan VIVAQUA wordt gefactureerd).

Vanuit een strikt regelgevend standpunt gezien controleert BRUGEL dus drie aspecten van de tariefcascade in haar ex post-controle van HYDRIA:

- a) De ex post gerealiseerde inkomsten door HYDRIA in verband met de gewestelijke sanering, die gelijk zijn aan Vr*Cb;
- b) De opstelling van een regularisatiefactuur tussen de operatoren op basis van de werkelijk verdeelde volumes, maar voor BRUGEL maakt de timing geen verschil uit;
- c) De analyse van eventuele onredelijke kosten die voortvloeien uit de invoering van de cascade.

Punt a) kon worden geïdentificeerd in het ex post-rapportmodel van HYDRIA en werd in rubriek 2.4.1 geanalyseerd. De volgende rubriek is onder meer bedoeld om de punten b) en c) te controleren.

4.2.3 Verloop van de cascade in 2022

Regularisatie van het boekjaar 2021

Overeenkomstig de historische procedure die werd uitgelegd in rubriek 4.2.1, werd een eerste aanpassing uitgevoerd om de door HYDRIA opgestelde voorstellen in 2021 (€ 34.784.902) te vergelijken met de door VIVAQUA in 2021 gefactureerde volumes (€ 27.548.730), waaruit een verschil bleek van € 7.236.172 in het voordeel van VIVAQUA. Dit verschil was veel groter dan in de vorige boekjaren ten gevolge van de facturatieproblemen van VIVAQUA sinds november 2021, de 'go live'-datum van SAP IS-U. Aangezien HYDRIA terecht een achterstand van liquiditeiten waarvoor VIVAQUA verantwoordelijk is, niet gratis wil voorfinancieren vóór de tweede aanpassing, werd een liquiditeitsconventie onderhandeld tussen beide partijen.

De achterstand in liquide middelen ten gevolge van het factureringsprobleem van VIVAQUA werd geschat op € 5.677.870,90, waarbij het tijdsverschil tussen de gefactureerde bedragen en de door VIVAQUA geleverde bedragen van 2020 (€ 13.840.739,59) en 2021 (€ 19.518.610,49) wordt vergeleken. Dat tijdsverschil was in het verleden zeer stabiel (doordat het gewoon het gevolg was van de boekhoudkundige vertraging tussen de gefactureerde volumes en de geleverde volumes), waardoor de toename ervan werd toegewezen aan de vertraging bij de facturering van VIVAQUA.

De liquiditeitsconventie die op 03/06/2022 tussen beide partijen werd gesloten, voorziet dan ook het volgende:

- De vereffening van de creditnota € 7.236.172,10 (excl. btw) zal gebeuren via compensatie op de voorschotfacturen van de maanden april tot juni 2022.
- De tweede aanpassing van de regularisatie, die wordt geschat op € 5.677.870,90 (excl. btw) zal in januari 2023 door VIVAQUA worden opgesteld en zal betekenen dat HYDRIA een bijkomende facturering zal moeten opstellen ten opzichte van de in 2022 ontvangen voorschotten.
- VIVAQUA zal een forfaitaire vergoeding van € 22.711,48 aan HYDRIA betalen, wegens het nadeel ondergaan door HYDRIA in de vorm van een voorfinanciering van € 5.677.870,90 (excl. btw) (nadeel berekend met toepassing van de marktconforme rentevoet van 0,4% over een periode van twaalf maanden voorfinanciering).

HYDRIA heeft bevestigd dat alle bedragen intussen werden geregulariseerd. **Indien de forfaitaire vergoeding van € 22.711,48 als onredelijk zou worden beschouwd ten aanzien van de gebruiker, zou BRUGEL ze in de ex post-controle 2022 van VIVAQUA kunnen verwerpen.**

Voor het boekjaar 2022 verzonden voorschotfacturen

Zoals in rubriek 4.2.2 werd uitgelegd, werden de maandelijkse voorschotten die in 2022 door HYDRIA aan VIVAQUA werden gefactureerd, berekend in overeenstemming met de methodologie waarbij de bijdragelasten die voor 2022 waren voorzien (€ 34.542.000, zie rubriek 2.4.1), door de voor hetzelfde jaar voorziene geleverde volumes worden gedeeld (60 miljoen m³). In theorie zou VIVAQUA dus maandelijks een bedrag van € 3.482.985 incl. btw (€ 2.878.500 excl. btw) moeten betalen, maar twee gebeurtenissen hebben het geanticipeerde verloop van de cascade gedwarsboomd.

In de eerste plaats voorziet de liquiditeitsconventie van 03/06/2022 - zoals hierboven uitgelegd - dat de vereffening van de creditnota van € 7.236.712,10 gebeurt "door compensatie met de facturen voor de gewestelijke saneringsbijdrage voor de maanden april, mei en juni (gedeeltelijk) 2022".

In de tweede plaats vroeg VIVAQUA in een brief van 18 november 2022 de opschorting van de betaling van de voorschotfacturen tot 31 maart 2023 wegens haar liquiditeitsproblemen ten gevolge van haar factureringsproblemen. Een faciliteits- en spreidingsovereenkomst voor de betalingen die op 24/01/2023 werd ondertekend tussen de twee operatoren, ging in op een deel van de aanvankelijke vraag van VIVAQUA: de betalingen van de voorschotten van oktober, november en december 2022 maken het voorwerp uit van een betalingsmoratorium waarin wordt toegestemd tot 28 februari middels de betaling van een vergoeding door VIVAQUA aan HYDRIA. Die vergoeding omvat drie elementen:

- 1) Een betaling voor de betalingsfaciliteit waarmee HYDRIA had ingestemd voor een tarief van 2,581% toegepast op het totale bedrag (incl. btw) van de drie betreffende facturen (namelijk € 10.448.955). Die betaling bedraagt € 54.686,64¹⁹.
- 2) De dekking van de advieskosten ten gevolge van de onderhandeling over de overeenkomst voor de betalingsfaciliteit, voor een bedrag van € 2.179,82 (incl. btw) (€ 1.801,50 excl. btw).
- 3) De dekking van de kosten en de eventuele financiële lasten in verband met de mogelijke toevlucht tot een schuld om een eventuele behoefte aan liquide middelen van HYDRIA op te vangen in verband met het uitstel van de betaling van de drie mensualiteiten.

Aangezien de eventualiteit die wordt vermeld in punt 3) - gelukkig - niet werd bewaarheid, bedraagt de vergoeding die VIVAQUA aan HYDRIA betaalde in toepassing van de overeenkomst over de betalingsfaciliteit € 56.866. **Indien de forfaitaire vergoeding van € 56.866,46 als onredelijk zou worden beschouwd ten aanzien van de gebruiker, zou BRUGEL ze in de ex post-controle 2023 van VIVAQUA kunnen verwerpen.**

BRUGEL zal in de toekomstige ex post-controles een duidelijker gedetailleerd overzicht vragen van de maandelijkse voorschotten die door HYDRIA aan VIVAQUA worden gefactureerd, zodat het werkelijk betaalde voorschot kan worden getraceerd tot aan het theoretische voorschot. Het rapportmodel zal in die zin worden aangepast.

Regularisatie van het boekjaar 2022

Eind november 2023 werd de regularisatiefacturering van boekjaar 2022 niet uitgevoerd. Er zou een akkoord zijn gesloten tussen de partijen om de regularisatie van de boekjaren 2022 en 2023 bij het begin van het jaar 2024 uit te voeren. De partijen hebben dit akkoord echter niet geformaliseerd in een conventie.

Bovendien heeft BRUGEL, zoals vermeld in rubriek 4.2.1, vastgesteld dat er tussen beide partijen werd onderhandeld over een nieuwe overeenkomst voor de saneringsdienst om de regularisatiefactuur in overeenstemming te brengen met de methodologie en de ordonnantie: de volumes die in aanmerking worden genomen voor de berekening zouden voortaan de verdeelde volumes zijn en de regularisatiefactuur zou elk jaar vóór eind april door HYDRIA worden opgesteld. De op 24/01/2023 ondertekende conventie voldeed op dit punt dus niet aan alle bepalingen van de ordonnantie.

Anderzijds was dezelfde conventie van 24/01/2023 ook vaag over de soorten watervolumes die onder de tussentijdse en regularisatiefacturen vallen. Het nieuwe contract waarover de operatoren momenteel onderhandelen, zou de categorieën water specificeren waarop de factureringsafspraken tussen HYDRIA en VIVAQUA betrekking hebben: het werkelijk verdeelde volume, het zelf geproduceerde volume (niet vrijgesteld) en het tweede circuit. BRUGEL stelt vast dat in 2022 de volumes van de zelfproducenten het voorwerp uitmaakten van een afzonderlijke regularisatie ten

¹⁹ Door VIVAQUA bekendgemaakte informatie

opzichte van de gedistribueerde volumes (vandaar hun indeling onder 'overige opbrengsten', zie rubriek 2.4.4), en dat de volumes water voor de verlaging van het grondwaterpeil niet het voorwerp uitmaakten van een regularisatie omdat ze door VIVAQUA niet aan haar klanten werden gefactureerd. Die niet-facturering leidt tot een inkomstenverlies voor de gebruiker en wordt geanalyseerd in de ex post-beslissing van VIVAQUA. BRUGEL stelt in het ontwerpcontract ook vast dat dit putwater niet is opgenomen in de factureringsafspraken tussen HYDRIA en VIVAQUA.

Een gevolg van de aanpassing van het dienstverleningscontract aan de methodologie is een eenmalige overdracht van liquide middelen²⁰ van VIVAQUA naar HYDRIA. Aangezien het aanpassingsproces in het verleden gebaseerd was op de gefactureerde volumes, resulteert de aanpassing nu op basis van de gedistribueerde volumes in een tijdsverschil in het regularisatiebedrag dat gelijk is aan het bedrag van de in jaar N gedistribueerde volumes die door VIVAQUA in jaar N+1 nog moeten worden gefactureerd. Dat bedrag was eind 2021 € 19.518.610 (zoals weergegeven in Tabel 17), inclusief € 5.677.870,9 in verband met de factureringsproblemen van VIVAQUA, die al aan HYDRIA zijn terugbetaald (zie rubriek 4.2.1). De eenmalige contante overdracht van VIVAQUA naar HYDRIA om de regularisatieprocedure in overeenstemming te brengen met de methodologie en de ordonnantie, bedraagt bijgevolg € 14.177.962. Er zou een akkoord zijn gesloten tussen de twee operatoren om deze overdracht uit te voeren bij de eerste overdracht, maar net als bij de overeenkomst met betrekking tot de regularisatie van de jaren 2022 en 2023 is deze overeenkomst niet geformaliseerd.

HYDRIA heeft aan BRUGEL laten weten dat ze in haar begrotingsvooruitzichten voor 2024 rekening heeft gehouden met de overdracht van liquiditeiten en de regularisatie van de boekjaren 2022 en 2023, en dus het risico loopt om liquiditeitsproblemen te ondervinden als deze bewegingen niet worden gerealiseerd.

Gezien de omvang van de betrokken bedragen, gezien de precare balanspositie van VIVAQUA en gezien het gebrek aan juridisch formalisme dat de overeenkomsten tussen de operatoren contextualiseert, stelt BRUGEL een risico vast voor de balanspositie van HYDRIA als VIVAQUA haar verbintenissen niet zou nakomen.

| | 2020 | 2021 | 2022 |
|--|------------|-------------------|------------------|
| Tarief [€/m ³] | 0,5552 | 0,5757 | 0,5757 |
| verwachte volumes [m ³] | 63.666.245 | 60.421.925 | 60.000.000 |
| door VIVAQUA gefactureerde volumes aan de abonnees [m ³] | | 51.431.447 | 47.090.802 |
| geleverde, maar nog door VIVAQUA te factureren volumes aan de abonnees [m ³] | 26.155.675 | 35.050.208 | 48.545.167 |
| verwachte door HYDRIA gefactureerde voorschotten [€] | | 34.784.902 | 34.542.000 |
| door VIVAQUA aan de abonnees gefactureerde gewestelijke saneringsbijdrage [€] | | 27.548.730 | niet beschikbaar |
| nog door VIVAQUA aan de abonnees te factureren gewestelijke saneringsbijdrage [€] | 13.840.740 | 19.518.610 | 27.287.658 |

²⁰ Dit zou in de toekomst ceteris paribus niet meer mogen gebeuren.

Tabel 17: bedragen in verband met geleverde en nog te factureren volumes

Ten slotte moeten we deze controle van de tariefcascade afsluiten door erop te wijzen dat de werking van de tariefcascade tussen de twee operatoren, hoe die er ook uitziet, neutraal is vanuit reglementair oogpunt. Bij de ex post-controle worden namelijk alleen de bedragen geanalyseerd die betrekking hebben op de verdeelde (voorziene of gerealiseerde) volumes, los van het systeem van de maandelijkse afbetaling en het systeem van de jaarlijkse regularisatie. Een tariefcascade waarvan de werking sterk afwijkt van de principes die BRUGEL in de tariefmethodologie voorschrijft, loopt echter het risico om de financiële liquiditeit van een of beide operatoren in gevaar te brengen.

BRUGEL raadt de operatoren dan ook ten stelligste aan om de aanbevelingen van de tariefmethodologie met betrekking tot de werking van de tariefcascade te volgen en de aangegane, maar niet door een overeenkomst geformaliseerde verbintenissen na te leven.

5 Beslissingen

Gezien de ordonnantie van 20 oktober 2006 tot vaststelling van een kader voor het waterbeleid in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest;

Gezien de ordonnantie van 17 januari 2022 tot wijziging van de ordonnantie van 20 oktober 2006;

Gezien de tariefmethodologie die van toepassing is op de wateroperator HYDRIA die actief is in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest;

Gezien het jaarverslag van HYDRIA met betrekking tot het exploitatieresultaat voor 2022 dat op 19 juli 2023 naar BRUGEL werd gestuurd;

Gezien de analyse van de regulatoire saldi, zoals gerapporteerd door HYDRIA, uitgevoerd door BRUGEL;

Gezien de e-mailberichten van 4 augustus en 7 september 2023 van BRUGEL betreffende verzoeken om aanvullende informatie;

Gezien de antwoorden van HYDRIA (op het verzoek van BRUGEL om aanvullende informatie), verzonden op 4 september, 4 oktober en 16 oktober 2023;

Heeft de raad van bestuur van BRUGEL beslist om de regulatoire saldi die in de punten 3.3.4 en 3.4.5 van dit document worden voorgesteld, goed te keuren.

Bij haar ex post-controle van de rekeningen van HYDRIA voor 2023 zal BRUGEL erop toezien dat HYDRIA deze beslissing naleeft.

6 Algemeen voorbehoud

BRUGEL heeft deze beslissing goedgekeurd en haar mening gegeven over de regulatoire saldi van HYDRIA voor 2022 op basis van alle informatie die haar ter beschikking werd gesteld.

Indien bij latere controles zou blijken dat de informatie foutief is en eventueel moet worden aangepast, kan BRUGEL haar beslissing herzien.

BRUGEL behoudt zich het recht voor nog verantwoordingselementen met betrekking tot het redelijke karakter van bepaalde elementen van de totale inkomsten in de loop van de volgende jaren te vragen en te onderzoeken.

HYDRIA wordt verzocht om BRUGEL binnen 10 dagen na de kennisgeving van deze beslissing op de hoogte te brengen van eventuele opmerkingen, materiële en/of berekeningsfouten die deze beslissing zou kunnen bevatten.

7 Beroep

Deze beslissing kan het voorwerp uitmaken van een beroep voor het Marktenhof van Brussel conform artikel 39/4 § I van de elektriciteitsordonnantie: *“Tegen de tariefbeslissingen die Brugel neemt op basis van afdeling VIII kan een beroep worden ingesteld bij het Marktenhof, zetelend in kort geding”*.

De termijn daarvoor bedraagt *“30 dagen vanaf de kennisgeving van de beslissing of, voor de betrokken personen aan wie de beslissing niet werd bekendgemaakt, binnen een termijn van dertig dagen vanaf de publicatie van de beslissing of, indien ze niet werd gepubliceerd, binnen een termijn van dertig dagen vanaf de kennisname ervan”* overeenkomstig artikel 29^{quater} § 2 van de wet van 29 april betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt.

* *

*